

**SATAKUNNAN
VANHUSNEUVOSTO**

*Vanhusneuvostojen ja
vanhusten ääni*

HISTORIIKKI 2010 – 2020

Satakunnan vanhusneuvoston historiikki 2010-2020.

Satakuntaliitto 2021.

Satakunnan vanhusneuvoston sihteeri Ulla Koivula (toim.).

Taitto ja painatus Sami Suominen, Satakuntaliitto.

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Nykyisen puheenjohtajan Asko Aro-Heinilän terveiset.....	1
1.2	Satakunnan vanhusneuvoston ensimmäisen puheenjohtajan Pertti Rajalan terveiset	2
1.3	Satakunnan vanhusneuvoston jäsen, varapuheenjohtaja Irma Roininen kertoo.....	3
1.4	Satakunnan vanhusneuvoston ensimmäinen sihteeri Tuula Telin kertoo	3
2	Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano	5
2.1	Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpanot 2010-2020	6
2.2	Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano 2010-2011.....	6
2.3	Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano 2012-2013.....	6
2.4	Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano 2013-2014.....	7
2.5	Toimintakauden 2015-2017 vanhusneuvoston kokoonpano 2016 syksyllä:	7
2.6	Toimintakauden 2017-2019 vanhusneuvoston kokoonpano oli 2019 syksyllä:	8
3	Satakunnan vanhusneuvoston tarkoitus ja tavoitteet	8
3.1	Toiminnan määritelmä	9
3.2	Satakunnan vanhusneuvoston toimintaa käytännössä	9
3.3	Satakunnan vanhusneuvoston järjestämiä tapahtumia, kooste.....	10
3.4	Tiedottaminen	10
3.5	Maakuntakierros	12
4	Satakunnan vanhusneuvoston kokouksista vuosittain	13
4.1	Vuosi 2010	13
4.1.1	Ote Satakunnan maakuntahallituksen kokouksesta 26.4.2010.....	13
4.1.2	Yhteistyöfoorumi	16
4.1.3	Viestiä kuntien vanhusneuvostoille	17
4.1.4	Vanhusneuvostot Satakunnan kunnissa 2009-2010.....	18
4.2	Vuosi 2011	18
4.3	Vuosi 2012	18
4.4	Vuosi 2013	20
4.5	Vuosi 2014	20
4.6	Vuosi 2015	21
4.7	Vuosi 2016	22
4.8	Vuosi 2017	24

4.9	Vuosi 2018	25
4.10	Vuosi 2019	26
4.11	Vuosi 2020	28
4.12	Kooste Satakunnan vanhusneuvoston kokouksista	29
4.13	Kooste asiantuntijavierailuista Satakunnan vanhusneuvoston kokouksissa	30
4.14	Satakunnan vanhusneuvoston toimintaa vuosittain, kooste.....	31
5	Kehittämishaasteet.....	32
5.1	Kooste Satakunnan vanhusneuvoston kehittämishaasteista.....	33
6	Pohdinta ja tulevaisuus.....	33

1 JOHDANTO

Satakunnan vanhusneuvoston historiikki on koottu 10-vuotisen toimintavuoden kunniaksi vuonna 2020. Historiikki luo katsauksen vanhusten hyväksi tehdystä edunvalvonnallisesta työstä, jota Satakunnassa on tehty maakunnallisen vanhusneuvoston avulla. Koosteen kokosi sihteeri, mutta pientyöryhmä on ollut apuna materiaalin keräämisessä ja koostamisessa. Pientyöryhmä on myös lukenut tekstejä läpi ja kommentoinut niitä ahkerasti. Ritva Kangassalo on antanut auliisti apuaan asioiden taulukointiin ja kokoamiseen koko historiikin kirjoittamisen ajan.

1.1 Nykyisen puheenjohtajan Asko Aro-Heinilän terveiset

Satakunnan vanhusneuvosto on varhaisnuori

Satakunta on edelläkävijä maakunnallisen vanhusneuvostotyön osalta. Satakuntaan perustettiin vuonna 2010 Suomen ensimmäinen maakunnallinen vanhusneuvosto. Eli meidän vanhusneuvostotyömme on kansallinen pioneeri ja hienossa kymmenen vuoden eli varhaisnuoren iässä.

Kymmenessä vuodessa Satakunnan vanhusneuvoston toiminta on saanut profiilia ja jättevyyttä, mutta paljon on vielä kehitettävää. Iso kiitos kuuluu heille aktiiveille, jotka laittoivat toiminnan käyntiin ja nykyisille aktiiveille, jotka vievät toiminnan kehittämistä ja vaikuttavuutta eteenpäin.

Kuluneen kymmenen vuoden muutos suomalaisessa yhteiskunnassa on osoittanut yli kunta- ja yli järjestörajojen menevän maakunnallisen vanhusneuvostotyön merkityksen ja merkitys on koko ajan kasvussa. Maamme ikäihmisten määrä kasvaa koko ajan ja samalla vapaaehtoisen työn merkitys ikäihmisten aktiivisuuden, tarpeiden ja äänen kuuluville saamisessa kasvaa.

On hyvin merkittävää, että voimme Satakunnan vanhusneuvoston työn kautta koota tietoa ja tehdä aloitteita ikäihmisten toimintaan ja elämänlaatuun liittyvissä asioissa. Yhteisestä vaikutamisesta saamme sekä kokemuksia että voimaa omaan työhömmme.

Toivon ja uskon, että Satakunnan vanhusneuvoston työ jatkuu ja kehittyy aktiivisesti myös tulevinä vuosina.

Asko Aro-Heinilä

maakuntajohtaja

Satakunnan vanhusneuvoston puheenjohtaja

1.2 Satakunnan vanhusneuvoston ensimmäisen puheenjohtajan Pertti Rajalan terveiset

Satakunnan vanhusneuvoston perustamisesta

Itse asiassa en suhtautunut aluksi myönteisesti Satakunnan vanhusneuvoston perustamiseen. Epäilin, löytyykö sille konkreettista tehtävää vai jääkö se ”kahvikuppikeskustelukerhoksi”. Pelkäsinkin myös, miten liiton työvoimaresurssit riittäisivät pyörittämään neuvoston toimintaa. Huolenani oli myös, että vanhusneuvoston perustaminen toisi mukanaan esityksiä esimerkiksi maakunnallisen vammaisneuvoston ja muiden ryhmien maakunnallisten neuvostojen perustamiseen.

Tuin voimakkaasti RAY:n hankkeen saamista vanhusneuvoston perustamiseen. Ajattelin sillä tavoin saisimme resurssit toiminnan merkityksen selvittämiseen ja mahdollisen toiminnan käynnistämiseen. Pettymyksekseni hankkeeseen ei saatu rahoitusta. Ajattelin, että tämän myötä asia unohtuu. Näin jälkeempäin ajatellen onneksi näin ei käynyt. Satakunnan Eläkeläisjärjestöjen Neuvottelukunta (Senk) ei antanut periksi, vaan kävi useaan otteeseen luonani ja vakuutti minut vanhusten perustamisen tarpeellisuudesta – tai ainakin siitä, että he eivät anna periksi ennen kuin suostun esittämään maakunnallisen vanhusneuvoston perustamista maakuntahallitukselle.

Pohdin ja viivyttelin pitkään. Mistään ei ollut löydettävissä mallia maakunnallisen vanhusneuvoston toiminnasta. Lopulta suostuin ajatuksella, ”kokeillaan nyt tuotakin”. Vein asian maakuntahallitukseen, joka hieman epäröiden myöntyi. Reunaehtona niin esityksessäni kuin maakuntahallituksen päätöksessä oli, että vanhusneuvosto ei saa liiaksi rasittaa liiton työvoimaa eikä aiheuttaa taloudellisia rasitteita. Totesinkin, että vanhusneuvostolle tarjotaan kokoustilat ja kahvit sekä kohtuulliset seminaarikulut korvataan.

Minua kiehtoi myös vanhusneuvostotyön kokeiluluonteisuus, mahdollisuus luoda synnyttää jotain uutta ja toimivaa. Hienolta tuntui myös ajatus, että Satakunta oli tässä asiassa tienavaaja ja -näyttjä.

Pertti Rajala

Ensimmäinen Satakunnan vanhusneuvoston puheenjohtaja, ent. maakuntajohtaja

1.3 Satakunnan vanhusneuvoston jäsen, varapuheenjohtaja Irma Roininen kertoo

Satakunnan vanhusneuvoston perustamisesta

Satakuntaliiton maakunta-asiantuntija Tuula Telin, minä ja SAMK:n lehtori Hanna Hyttinen keskustelimme keväällä 2009, että Satakuntaan tarvittaisiin vanhusasiain yhdyshenkilö. Tuula teki rahoitusanomuksen Satakuntaliiton kautta ja minä tein hakemuksen Raha-automaattiyhdistykselle Satakunnan Vanhustuki ry:n nimissä. Olisimme maksaneet kulut puoleksi.

Tässä ote hankkeen tekstiä: "Hankkeessa luodaan uusi informaatioteknologiaa hyödyntävä vanhusasiain yhdyshenkilön toimintamalli ja yhdyshenkilön kanssa kiinteässä yhteistyössä toimiva ikäneuvolaverkosto." Satakunnan Vanhustuen Ikäihmisten neuvola oli aloittanut toimintansa vuonna 2005 ja siitä oli erittäin hyviä kokemuksia.

Vuoden lopussa saimme kumpaankin hakemukseen kielteisen päätöksen. Sitten pohdimme, miten tästä etenemme. Jospa Satakuntaan perustettaisiin maakunnallinen vanhusneuvosto, sillä esimerkiksi Porin vanhusneuvosto oli toiminut jo 10 vuotta eikä vaatinut mitään isoa budjettia.

Tuula vei asian maakuntajohtaja Pertti Rajalalle, joka suhtautui asiaan myönteisesti. Asia eteni siitä maakuntahallitukseen ja -valtuustoon ja päätös Satakunnan vanhusneuvoston perustamisesta saatiin keväällä 2010.

Irma Roininen

Satakunnan vanhusneuvoston jäsen ja varapuheenjohtaja

1.4 Satakunnan vanhusneuvoston ensimmäinen sihteeri Tuula Telin kertoo

Taustaa

Omaehtoinen aluepolitiikka vakiintui Suomessa 2000-luvun alkupuolella ja vahvisti maakuntien asemaa ja roolia. Omaehtoisuuden lähtökohta oli, että tunnustettiin maakuntien väliset erot ja erityispiirteet, ja otettiin ne kehittämistyössä huomioon. Maakuntia haluttiin kehittää 'omannäköisiksi'. Maakunnilta odotettiin avauksia myös uusiin alueisiin. Euroopan unioni oli jo tuonut keskeiseksi painopisteeksi heikoimmassa asemassa olevien tukemisen, oli kyse sitten alueista tai ihmisistä. Uudenlaisia kumppanuuksia koettiin tarpeen muodostaa.

Satakunnan väestöennusteet osoittivat vanhusväestön osuuden tulevaisuudessa kasvavan, mihin niin kuntien kuin maakunnankin oli tarpeen reagoida. Maakunnassa toimivat eläkeläisjärjestöjen aluejärjestöt olivat valppaina ja tiivistivät yhteistyötään. Vuonna 2003 muodostettiin Satakunnan eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta (SENK), joka ehdotti Satakuntaliitolle yhteistyön käynnistämistä ja maakunnallisen vanhusneuvoston perustamista. Esityksiä pidettiin hyvinä, mutta ei tuolloin maakunnan liiton ydintehtäviin kuuluvina. Asia jäi muhimaan.

Kesäkuussa 2008 maakuntavaltuustossa jätetty aloite, jonka ensimmäinen allekirjoittaja oli Timo Laaksonen, käynnisti prosessin, joka sittemmin johti maakunnallisen vanhusneuvoston

perustamiseen. Aloite liittyi maakunnallisen vanhusasiavaltuutetun toimen perustamiseen. Perusteluna ko. toimen tarpeellisuudelle esitettiin erityisesti vanhusväestön määrän kasvamista. Tavanomaisen käytännön mukaan aloitetta ryhdyttiin liiton virastossa valmistelemaan.

Satakuntaliiton ja jäsenkuntien taloudelliset mahdollisuudet uuden toimen perustamiseen tiedettiin niukoiksi. Valmistelussa olikin lähtökohtana, että tulee selvittää ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet. Tätä varten muodostettiin hanke. Suurimman vastuun hankesuunnitelman kokoamisesta kantoi Satakunnan Ammattikorkeakoulun yliopettaja Hanna Hyttinen. Myös Satakunnan Vanhustuki ry:n toiminnanjohtaja Irma Roininen osallistui aktiivisesti hankesuunnitelman ja -hakemuksen laadintaan. Rahoitusta haettiin Ray:lta ja Tekesiltä. Ne pitivät hanketta hyvänä, mutta kehottivat tarkastelemaan sitä kriittisesti ja osoittamaan konkreettista lisäarvoa ja uutuusarvoa. Uutuusarvoa vähensi se, että Ray oli rahoittamassa vuonna 2007 Keski-Suomessa käynnistynyttä vanhusasiavaltuutettu-hanketta. Satakunnan hankkeessa korostettiin vanhusneuvostojen kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi tutkimusta ja koulutusta, niveltymistä ikäihmisten neuvolatoimintaan sekä uuden teknologian hyödyntämistä. Ulkopuolista rahoitusta ei kuitenkaan saatu.

Senk:n edustajat osallistuivat vanhusasiavaltuutetun toimen perustamista selvittävän hankkeen valmisteluryhmään. SENK piti tarpeellisena ja puolsi hankkeen toteuttamista, mutta ei pitänyt kovin todennäköisenä, että hankkeelle tässä vaiheessa saadaan ulkopuolista rahoitusta. Alkuvuodesta 2009 Senk uudistikin ehdotuksensa maakunnallisen vanhusneuvoston perustamisesta. Senk:n mielestä vanhusneuvosto kannattaa pikaisesti perustaa, ja se voi osaltaan jatkaa valmistelua vanhusasiavaltuutetun toimen perustamiseksi.

Tuula Telin

Ensimmäinen Satakunnan vanhusneuvoston sihteeri

2 SATAKUNNAN VANHUSNEUVOSTON KOKOONPANO

Perustamisesta lähtien Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano on koostunut neljän eläkeläisjärjestön jäsenistä valituista edustajista. Nämä eläkeläisjärjestöt ovat Eläkeliiton Satakunnan Piiri ry, Eläkeläisten Satakunnan aluejärjestö ry, Eläkkeensaajien Keskusliiton Satakunnan Piiri ry ja Satakunnan kansallinen senioripiiri ry. Samoin mukana on alusta asti ollut kolme seutukunnallisesti valittua vanhusneuvostojen edustajaa. Alueet ovat Pohjois-Satakunta, Porin seutu ja Rauman seutu. Koulutusta on edustanut Satakunnan ammattikorkeakoulun edustaja. Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiön edustaja on ollut myös alusta asti mukana. Asiantuntijajäsenenä on ollut Satakunnan Vanhustuki ry:n edustaja.

Kuvassa vuoden 2020 Satakunnan vanhusneuvoston jäseniä vasemmalta oikealle: Matti Henell, Tuula Telin, Olavi Mäkinen (varajäsen, Leea Hiltunen oli estynyt tulemaan kokoukseen), Irma Roininen, Tuulikki Pajunen, Ulla Koivula (sihteeri), Ritva Kangassalo (asiantuntijajäsen Satakunnan vanhustuki ry), Sanna-Mari Pudas-Tähkä (varajäsen, Aku Keltto oli estynyt tulemaan kokoukseen), Simo Riuttamäki (Satakuntaliiton edustajana), Esko Keiholehti, Sari Teeri, Asko Aro-Heinilä (puheenjohtaja) ja Keijo Silvola. Kuva: Joni Jokela, Satakuntaliitto.

2.1 Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpanot 2010-2020

Luvussa esitellään kaikki kymmenvuotisen toiminnan aikana olleet Satakunnan vanhusneuvoston jäsenten kokoonpanot.

2.2 Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano 2010-2011

Puheenjohtaja: Pertti Rajala, maakuntajohtaja, Satakuntaliitto

Varapuheenjohtaja: Martti Anttonen, Eläkeläisten Satakunnan Aluejärjestö ry

Jäsenet:

Haavisto Jarkko, EKL:n Satakunnan piiri

Kallionsivu Leena, Eläkeliiton Satakunnan piiri

Kangassalo Ritva, SAMK

Keltto Aku, Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö

Metsäkallas Pirkko, Rauman Ikäihmisten neuvosto

Orpo Hannu, Satakunnan Kansallinen Senioripiiri

Poikkeus Sinikka, Kankaanpään Vanhusneuvosto

Roininen Irma, Porin Vanhusneuvosto

Telin Tuula, sihteeri, maakunta-asiantuntija, Satakuntaliitto

2.3 Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano 2012-2013

Puheenjohtaja: Pertti Rajala, maakuntajohtaja, Satakuntaliitto

Varapuheenjohtaja: Martti Anttonen, Eläkeläisten Satakunnan Aluejärjestö ry

Jäsenet:

Haavisto Jarkko, EKL:n Satakunnan piiri

Kallionsivu Leena, Eläkeliiton Satakunnan piiri

Kangassalo Ritva, SAMK

Keiholehti Esko, Satakunnan Kansallinen Senioripiiri

Keltto Aku, Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö

Metsäkallas Pirkko, Rauman Ikäihmisten neuvosto

Poikkeus Sinikka, Kankaanpään Vanhusneuvosto

Roininen Irma, Porin Vanhusneuvosto

Telin Tuula, sihteeri, maakunta-asiantuntija, Satakuntaliitto

2.4 Satakunnan vanhusneuvoston kokoonpano 2013-2014

Puheenjohtaja Rajala Pertti, maakuntajohtaja, Satakuntaliitto

Varapuheenjohtaja Roininen Irma, Porin seudun vanhusneuvostot

Haavisto Jarkko, EKL:n Satakunnan piiri ry, Pori / varajäsen: Toivanen Juhani, Kokemäki

Henell Matti, Eläkeliiton Satakunnan piiri, Eura / varajäsen: Helppolainen Toini, Eura

Kangassalo Ritva, Satakunnan vanhustuki ry, asiantuntijajäsen, Luvia

Keiholehti Esko, Satakunnan kansallinen senioripiiri ry, Pori / varajäsen: Rintala Raimo, Pori

Keltto Aku, Diakonialaitoksen säätiö, Pori / varajäsen: Pudas-Tähkä Sanna-Mari, Pori

Lehmussalmi Riina, Satakuntaliitto

Metsäkallas Pirkko, Rauman seudun vanhusneuvostot, Rauma / varajäsen: Kemppainen Jukka, Eura

Roininen Irma, Porin seudun vanhusneuvostot, Pori / varajäsen: Vuohiniemi Jouko, Ulvila

Teeri Sari, SAMK, Pori / varajäsen: Kopra Eeva-Kaisa, Pori

Vehmanen Eila, Pohjois-Satakunnan seudun vanhusneuvostot, Pomarkku / varajäsen: Hyttinen Marjatta, Jämijärvi

Viinamäki Terttu, Satakunnan Eläkeläiset ry, Nakkila / varajäsen: Anttonen Martti, Eura

Telin Tuula, Satakuntaliitto, sihteeri 1.4.2014 asti

Koivula Ulla, Satakuntaliitto, sihteeri 1.4.2014 alkaen Rajala puheenjohtaja

2.5 Toimintakauden 2015-2017 vanhusneuvoston kokoonpano 2016 syksyllä:

Puheenjohtaja Rajala Pertti, maakuntajohtaja, Satakuntaliitto

Varapuheenjohtaja Roininen Irma, Porin seudun vanhusneuvostot

Jäsenet:

Henell Matti, Eläkeliiton Satakunnan piiri, Eura / varajäsen: Helppolainen Toini, Pori

Sinisalo Arto, EKL:n Satakunnan piiri ry, Nakkila / varajäsen: Valtanen Taimi, Riste

Keiholehti Esko, Satakunnan kansallinen senioripiiri ry, Pori / varajäsen: Rintala Raimo, Pori

Viinamäki Terttu, Satakunnan Eläkeläiset ry, Nakkila / varajäsen: Telin Tuula, Pori

Roininen Irma, Porin seudun vanhusneuvostot, Pori / varajäsen: Vuohiniemi Jouko, Ulvila

Metsäkallas Pirkko, Rauman seudun vanhusneuvostot, Rauma / varajäsen: Kemppainen Jukka, Eura

Vehmanen Eila, Pohjois-Satakunnan vanhusneuvostot, Pomarkku / varajäsen: Hyttinen Marjatta, Jämijärvi

Keltto Aku, Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö, Pori / varajäsen: Pudas-Tähkä Sanna-Mari
Teeri Sari, Satakunnan ammattikorkeakoulu, Pori / varajäsen: Kankaanranta Päivi, Eura
Kangassalo Ritva, Satakunnan Vanhustuki ry, asiantuntijajäsen, Luvia
Lehmussalmi Riina, Satakuntaliitto Riina
Koivula Ulla, Satakuntaliitto, Satakunnan vanhusneuvoston sihteeri

2.6 Toimintakauden 2017-2019 vanhusneuvoston kokoonpano oli 2019 syksyllä:

Puheenjohtaja Aro-Heinilä Asko, maakuntajohtaja, Satakuntaliitto

Varapuheenjohtaja Roininen Irma, Porin seudun vanhusneuvostot

Jäsenet:

Henell Matti, Eläkeliiton Satakunnan piiri, Eura / varajäsen: Takala Aira, Pori

Hiltunen Leea, Rauman seudun vanhusneuvostot, Rauma / varajäsen: Mäkinen Olavi, Säkylä

Kangassalo Ritva, Satakunnan vanhustuki ry, asiantuntijajäsen, Eurajoki

Keiholehti Esko, Satakunnan kansallinen senioripiiri ry, Pori / varajäsen: Rintala Raimo, Pori

Keltto Aku, Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö, Pori / varajäsen: Pudas-Tähkä Sanna-Mari, Pori

Pajunen Tuulikki, EKL:n Satakunnan piiri ry, Eurajoki aloitti Arto Sinisalon tilalla 4.10.2019 alkaen / varajäsen: Valtanen Taimi, Kokemäki

Porin seutu, jäsen: Irma Roininen, Pori, / varajäsen: Vuohiniemi Jouko, Ulvila

Riuttamäki Simo, Satakuntaliitto, Huittinen / varajäsen: Kalliokorpi Sari, Nakkila

Silvola Keijo, Pohjois-Satakunnan vanhusneuvostot, Siikainen / varajäsen: Tuuliniemi Paavo, Karvia

Teeri Sari, Satakunnan ammattikorkeakoulu, Pori / varajäsen: Kankaanranta Päivi, Eura

Telin Tuula, Satakunnan Eläkeläiset ry, Pori / varajäsen: Viinamäki Terttu, Nakkila

Koivula Ulla, Satakuntaliitto, Satakunnan vanhusneuvoston sihteeri

Samalla kokoonpanolla on jatkettu vuoden 2020 ajan.

3 SATAKUNNAN VANHUSNEUVOSTON TARKOITUS JA TAVOITTEET

Satakunnan vanhusneuvoston toiminnan tavoitteena on saavuttaa hyvä yhteistyö maakunnan kuntien lakisääteisten vanhusneuvostojen kanssa. Tällä yhteistyöllä pyritään edistämään vanhusien asiaa kussakin kunnassa, koko maakunnassa ja jopa valtakunnallisesti. Satakunnan

vanhusneuvosto jakaa maakuntaan tietoa ikäihmisten asioihin liittyvistä asioista, tapahtumista, webinaareista ja yhteisiksi tarkoitetuista luentotilaisuuksista. Kunkin kunnan vanhusneuvoston toimintoja tukemaan tarkoitettuja vuosittaisia työseminaareja järjestetään luomaan hyvää henkeä kaikkien maakunnan vanhusneuvostojen välille ja innostamaan vanhusneuvostoja toiminnoissaan sekä tuomaan tietoa kulloinkin ajankohtaisina olleista asioista.

3.1 Toiminnan määritelmä

Satakunnan vanhusneuvoston toimintaperiaatteena on edistää toimia, joilla ikääntyvän väestön sosiaali- ja terveydenhuollon sekä elämisen arjen olosuhteita turvataan sosiaalisesti arvokkain ja moraalisesti kestävin perustein. Satakunnan vanhusneuvoston keskeisenä tehtävä on seurata maakunnan vanhusväestön elämänolosuhteiden ja ikääntyvälle väestölle tuotettavien palveluiden kehitystä alueen kunnissa. Neuvosto toimii ikääntyvän väestön hyvän elämän turvaamisen puolestapuhujana ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon vaikuttajana.

Neuvosto seuraa alan valtakunnallista ja alueellista kehitystä toimenpidesuosituksia ja raportointia varten. Erityisesti neuvosto seuraa vanhustyön tasavertaisuuden toteutumista Satakunnan alueella.

3.2 Satakunnan vanhusneuvoston toimintaa käytännössä

Vuosittain on järjestetty työseminaari maakunnan vanhusneuvostojen jäsenille ja varajäsenille. Nykyisin joka toinen vuosi on järjestettäväksi suunniteltu yleisötapahtuma, jossa kuullaan luentoja ja tavataan asiantuntijoita. Satakunnan vanhusneuvoston kokouksia järjestetään 3-5 kertaa vuodessa. Kokouksista kirjoitetaan muistio, joka jaetaan Satakunnan vanhusneuvoston lisäksi kaikille Satakunnan kuntien vanhusneuvostolle tiedoksi ja kommentoitavaksi. Satakunnan vanhusneuvosto antaa lausuntoja ikäihmisten asioihin liittyen ja tekee esityksiä Satakunnan maakuntahallitukselle, päättäjille ja kunnille. Satakunnan vanhusneuvoston jäseniä on ollut asiantuntijaroolissa puhumassa eri tilaisuuksissa. Satakunnan vanhusneuvosto seuraa kaikkea sitä, mitä Suomessa tapahtuu ikäihmisten asioihin liittyen valtakunnallisesti ja nämä asiat tuodaan tietoon sekä Satakunnan vanhusneuvostolle että kuntien vanhusneuvostolle. Satakunnan vanhusneuvosto pyrkii siihen, että koko ajan olisi hyvä tuntuma siihen, missä maakunnassa mennään vanhusten asioiden osalta. Lisäksi Satakunnan vanhusneuvosto tekee toiminnastaan vuosittain toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman.

3.3 Satakunnan vanhusneuvoston järjestämiä tapahtumia, kooste

Alla on lueteltu tapahtumia, joita Satakunnan vanhusneuvosto on itse järjestänyt. Työseminaarilla tarkoitetaan tilaisuuksia, mihin on kutsuttu maakunnan vanhusneuvostojen väki ja Satakunnan vanhusneuvosto. Työseminaareissa jakauduttiin ryhmätöihin ja ryhmien tuottamat koosteet jaettiin kuntien vanhusneuvostoilta ja kulloinkin ajankohtaisille muille tahoille. Yleisötilaisuudella tarkoitetaan kaikille avoimia tapahtumia. Tapahtumien jälkeen tehtiin palautekysely ja kyselyn tulokset on huomioitu seuraavia tapahtumia valmisteltaessa.

Taulukko 1. Satakunnan vanhusneuvoston järjestämiä tapahtumia

Vuosi	Tapahtuma
2010	
2011	Vanhustenviikon juhla Promenadisali, Pori (Vappu Taipale).
2012	Unelma hyvästä vanhuudesta -seminaari 21.4.2011 (Risto Pelkonen), n. 100 osallistujaa. Vaalipaneeli, Yliopistokeskus, Pori 2.10.2020 (Sinikka Tuomi), 50 osallistujaa. Kaikenikäisten messut 22.9.2012 Porin Nuorisotalo, n. 500 osallistujaa.
2013	
2014	Kuntien vanhusneuvostot arjen vaikuttajina -seminaari 29.4.2014 Ravintola Liisanpuisto, Pori. 60 osallistujaa
2015	Työseminaari Noormarkun Klubi - vanhuspalvelulaki ja -strategia (Eevaliisa Virnes), 50 osallistujaa. Työseminaari Ravintola Liisanpuisto, Pori - muistisairaudet, vanhusneuvostojen toiminta, 80 osallistujaa.
2016	Mainio Yleisötapahtuma Scandic –hotelli, Pori, n. 150 osallistujaa. Unelmaeloa rakentamassa -seminaari vanhusneuvostojen jäsenille 28.11 (Satasote, eläkeläisten toimeentulon ja palvelujen turvaaminen). 58 osallistujaa.
2017	Turvallisesti yhdessä - yleisöseminaari 28.10.2017 SAMK Kampus, Satasote. N. 1000 osallistujaa. Työseminaari, Rauma. Vanhusneuvostojen toiminta ja kehittäminen. 61 osallistujaa.
2018	Työseminaari: Seppo Mustonen, kuntien vanhusneuvostojen kyselyn pohjalta (Eläkeliitto). 69 osallistujaa. Yleisöseminaari: Ihanat ikäpolvet - Sukupolvien kohtaaminen 23.10.2018 SAMK (Vanhustenviikon teema). N. 230 osallistujaa.
2019	Vanhusneuvostojen puheenjohtajatapaaminen 27.2.2019. Työseminaari: Varaudu Vanhuuteen: vuorovaikutus ja terveys. Scandic Pori. 61 osallistujaa.
2020	Suunnitellut tapahtumat siirrettiin myöhempään ajankohtiin korona-ajan vuoksi.

3.4 Tiedottaminen

Tiedottamiseen kuuluu sekä tiedonvälitys Satakunnan maakunnan kuntien vanhusneuvostoilta, yhteistyökumppaneille että tiedotusvälineille. Alla oleva kooste kertoo pääaiheet tiedotetuista asioista vuodesta 2010 vuoteen 2020.

Taulukko 2. Satakunnan vanhusneuvoston tiedottamaa

Vuosi	Aihe
2010	Tiedote Satakunnan kuntien vanhusneuvostoilta Satakunnan vanhusneuvoston toiminnan aloittamisesta. Kuntien vanhusneuvostojen kokoonpanon, toimintaohjeen, toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman kartoittaminen
2011	Lausunto Sosiaali- ja terveysministeriölle ikälakia varten. Lausunto Satakunnan Vanhustuki ry:n hakemukseen yksinäisten ja turvattomien vanhusten tukemiseksi. Aktiivinen ikääntyminen Satakunnassa 2012-2013 –hankehakemuksen tekeminen yhteistyössä Unicef Satakunnan kanssa (rahoitusta ei saatu).
2012	Aktiivinen ikääntyminen ja sukupolvien välinen solidaarisuus -teemavuoden tapahtumiin osallistuminen. Vaalipaneeli 2.10.2012 Porin yliopistokeskuksessa. Radiointi suorana lähetyksenä. Kysely kuntien vanhusneuvoston toiminnasta ja kehittämistyöstä (Opiskelija Minna Niemi). Pientyöryhmän nimeäminen vanhusneuvoston avuksi. SENK antoi lausunnon maakunnallisesta vanhusneuvostosta.
2013	22.10.2013 seminaari: näytteilleasettajana Kotiin kuntoutus – ratkaisu hyvään ikääntymiseen -tapahtumassa Länsi-Suomen Diakonialaitos, Martintalo, Pori. Satakunnan vanhusneuvoston esittely.
2014	Satakuntalaisten kansanedustajien tapaaminen 3.11.2014. Kysely vanhusten huollon strategiasta Satakunnan kunnille. Kannanotto ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluiden tukemisesta annetun lain muuttamisesta - lähetetty eduskunnalle 11.12.2014.
2015	Lausunto Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan 30.1.2015.
2016	Mukana SataSote –työskentelyssä (kotihoito, asuminen). Aloite valtakunnallisten vanhusneuvostopäivien järjestämisestä STM:lle ja Kuntaliitolle. Aloite geriatrian professuurin perustamisesta Satakuntaan Turun yliopistolle. Osallistuminen Luetaan yhdessä -kampanjaan. Keski-Suomen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta vanhusneuvoston vieraana 8.6.2016. Mielellään vanha –kutsuseminaariin osallistuminen 1.11.2016 Helsingissä. Päätös muistaa sata vuotta vuonna 2017 täyttäviä satakuntalaisia.
2017	Mukana SataSote:n työryhmissä (kotihoito, asumispalvelut). Tiedotettiin paikallisista, alueellisista ja kansallisista vanhustenhuoltoon liittyvistä tapahtumista ja tilaisuuksista. Satavuotiaiden muistaminen (lahjakortti, yhteistyö kuntien vanhusneuvostojen kanssa) Suomen itsenäisyyden juhluvuonna.
2018	Tiedotettiin: omaishoidon maakuntapäivistä, ikäihmisten messuista (Rauma), Liikenneturvan materiaalinkeistä, Vanhus- ja lähimmäispalveluliiton ikäteknologiakyselystä. Tiedotettiin Veteraanipäivästä, Satakunnan Vanhustuki ry:n AK-avustuksesta, EU:n tietosuojasäätöjen muutoksista. Esiteltiin Satakunnan vanhusneuvostoa Porin asuntomessuilla 6.7. – 5.8.2018. Lähetettiin kannanotto muutosjohtajille maakunnallisen vanhusneuvoston kokoonpanoa koskien.
2019	Päätettiin aloittaa vierailut kuntien vanhusneuvostoihin. Toteutetaan kahden vuoden aikana (17 kuntaa). Vuonna 2019 toteutui 6 kuntavierailua. Kansanedustajatapaaminen 16.7.2019. Kirjelmässä kannanotto digitaalisuudesta, palvelusuunnitelmasta, edunvalvontavaltuutuksesta ja ikäihmisten neuvolatoiminnasta.

2020	Nuorten ja vanhojen välisen yhteistyön lisäämisen suunnittelu. Satakuntalaisten kansanedustajien tapaaminen 8.12.2020. Kymmenvuotishistoriikki. Rakennettiin vuosikello Satakunnan vanhusneuvostolle. Listauspyyntö kuntiin tehdyistä lausunnoista. Lausuntopyyntöön vastaaminen ”Ikäystävällisen kunnan” hyvinvointijohtaminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspinnoilla, Rauma.
------	--

3.5 Maakuntakierros

Syksyllä 2019 aloitettiin Satakunnan vanhusneuvoston tekemä maakuntakierros niin, että jäsenet jaettiin pienryhmiin ja kullekin pienryhmälle määritettiin kunta, minkä vanhusneuvoston kokoukseen menee vierailulle. Keskustelutilaisuuksissa käytiin läpi hyviä käytäntöjä kussakin vanhusneuvostossa, keskusteltiin haasteista ja esiteltiin myös Satakunnan vanhusneuvoston toimintaa. Tapaamiset olivat antoisia ja niissä syntyi hyviä keskusteluja.

Ennen vierailua lähetettiin kunnan vanhusneuvostoon seuraavat kysymykset pohdittaviksi etukäteen:

Mitkä asiat vanhusneuvostossanne askarruttavat oman kunnan vanhusten asioissa?

Millaisia hyviä käytäntöjä on löydetty?

Millaisena koetaan yhteistyö Satakunnan vanhusneuvoston kanssa - entä naapurikuntien vanhusneuvostojen kanssa?

Mitä toivotaan Satakunnan vanhusneuvostolta?

Tapaamisista kirjoitettiin muistiot, joiden avulla pientyöryhmä tekee analyysiä mm. siitä, mitä hyviä käytäntöjä on löytynyt ja missä meillä kaikilla voisi olla parannettavaa. Tapaamisten oli tarkoitus jatkua vielä syksyllä 2020, mutta korona-aika esti tapaamisten järjestämisen fyysisinä. Kohtaaminen fyysisesti olisi kuitenkin ollut tärkeää, sillä siten olisi kunnan vanhusneuvosto tullut paremmin tutuksi Satakunnan vanhusneuvoston jäsenille. Tästä syystä ei verkko-tapaamisia järjestetty, vaan siirrettiin maakuntakierroksen jatko koronavapaaseen aikaan.

4 SATAKUNNAN VANHUSNEUVOSTON KOKOUKSISTA VUOSITTAIN

4.1 Vuosi 2010

4.1.1 Ote Satakunnan maakuntahallituksen kokouksesta 26.4.2010

Satakunnan vanhusasiain neuvoston asettaminen (Erillisliite)

Satakunnan vanhusasiain neuvoston asettaminen

MH 31.8.2009

Satakunnan eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta on 13.5.2009 päättänyt esittää Satakuntaliitolle, että Satakuntaliittoon perustetaan vanhusasiain neuvosto vielä tämän vuoden aikana. Neuvoston perustaminen tukisi myös vanhusasiain valtuutetun toimen kokeilun käynnistymistä.

Valmistelija: Tuula Telin

Maakuntajohtaja:

Maakuntahallitus käy evästyskeskustelun asian jatkovalmistelua varten.

MH:n päätös:

Maakuntajohtaja teki keskustelun jälkeen seuraavan päätösehdotuksen:

Maakuntahallitus toteaa, että valmisteilla on valtuustoaloitteeseen pohjautuva vanhuskoordinaattorihanke (rahoitusta haetaan RAY:ltä ja Tekesiltä). Mikäli hankkeelle saadaan rahoitus, vanhusneuvosto on mahdollista sisällyttää siihen. Ellei hankerahoitusta saada, vanhusneuvoston perustaminen harkitaan erikseen.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että Heli Vannemaa poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 12.00.

MH 26.4.2010

Syksyllä 2009 ensin Tekes, ja joulukuussa myös RAY päätti, ettei anottua hankerahoitusta myönnetä. Tämän johdosta on jatkettu valmistelua sekä neuvottelukunnan asettamisesta että muista mahdollisista yhteistyön foorumeista.

Valmisteleva työryhmä, jossa on mm. Satakunnan eläkeläisjärjestöjen (SENK), Satakunnan Vanhustuki ry:n ja Satakunnan ammattikorkeakoulun SENTTERI-hankkeen edustus, on ehdottanut, että Satakuntaliittoon asetetaan vanhusasiain yhteistyöfoorumi, jonka nimenä olisi 'Satakunnan Vanhusneuvosto'. Neuvoston työtä ohjaamaan on valmisteltu toimintaohje.

Neuvosto on maakunnallinen elin, mikä toimii Satakuntaliiton yhteydessä. Sen toimintaperiaatteena on edistää toimia, joilla ikääntyvän väestön sosiaali- ja terveydenhuollon sekä elämän arjen olosuhteita turvataan sosiaalisesti arvokkain ja moraalisesti kestävin perustein.

Neuvoston keskeisenä tehtävänä on seurata maakunnan vanhusväestön elämänolosuhteiden ja tuotettavien palveluiden kehitystä maakunnan kunnissa. Neuvosto seuraa alan valtakunnallista ja alueellista kehitystä toimenpidesuosituksia ja raportointia varten. Erityisesti neuvosto seuraa vanhustyön tasavertaisuuden toteutumista Satakunnan alueella.

Tarkoitus on, että maakuntahallitus tekee päätöksen vanhusneuvoston asettamisesta toimikaudekseen sekä hyväksyy sille toimintaohjeen. Varsinaisen nimittämispäätöksen tekee maakuntajohtaja toimintaohjeen mukaisia yhteistyötahoja kuultuaan. Maakuntajohtaja nimeää virastosta vanhusneuvoston sihteerin.

Valmistelija: Tuula Telin

Maakuntajohtaja:

Maakuntahallitus päättää että, Satakuntaliittoon asetetaan Satakunnan vanhusneuvosto –niminen yhteistyöfoorumi;

hyväksyä vanhusneuvostolle toimintaohjeen.

nimetä ensimmäiseksi 2-vuotiskaudeksi puheenjohtajaksi maakuntajohtajan sekä nimetä tarvittaessa keskuudestaan edustajan vanhusneuvostoon.

MH:n päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätökseen kuuluva liite:

SATAKUNNAN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTAOHJE

Hyväksytty maakuntahallituksessa 26.4. 2010 Tarkistettu 17.6.2013

1 § Tarkoitus

Vanhusneuvoston toimintaperiaatteena on edistää toimia, joilla ikääntyvän väestön sosiaali- ja terveydenhuollon sekä elämisen arjen olosuhteita turvataan sosiaalisesti arvokkain ja moraalisesti kestävin perustein. Neuvoston keskeisenä tehtävä on seurata maakunnan vanhusväestön elämänolosuhteiden ja ikääntyvälle väestölle tuotettavien palveluiden kehitystä alueen kunnissa. Neuvosto toimii ikääntyvän väestön hyvän elämän turvaamisen puolestapuhujana ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon vaikuttajana. Neuvosto seuraa alan valtakunnallista ja alueellista kehitystä toimenpidesuosituksia ja raportointia varten. Erityisesti neuvosto seuraa vanhustyön tasavertaisuuden toteutumista Satakunnan alueella.

§ Jäsenet

Satakuntaliiton maakuntahallitus asettaa vanhusneuvoston toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Satakunnan vanhusneuvostossa ovat edustettuina Satakunnan eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunnan (SENK) keskuudestaan nimeämät neljä (4) edustajaa, kolme (3) seutukuntien vanhusneuvostojen edustajaa, yksi maakuntahallituksen nimeämä edustaja, yksi Satakunnan ammattikorkeakoulun edustaja sekä yksi Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiön nimeämä edustaja. Jokaiselle jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen. Satakuntaliitto nimeää lisäksi vanhusneuvostolle sihteerin.

§ Tehtävät Vanhusneuvoston tehtävänä on:

- a) tukea kuntien vanhusneuvostojen toimintaa ja toimia hyvässä yhteistyössä niiden kanssa;
- b) tehdä esityksiä maakuntahallinnolle, antaa lausuntoja kunnille, aluehallinnon päättäjille, viranomaisille, poliittisille ja muille tarpeelliseksi katsomilleen tahoille;
- c) toimia Satakuntaliiton vanhustyön asiantuntijana ja valmistella siltä saamiaan toimeksiantoja;
- d) seurata ns. vanhuspalvelulain toteuttamistoimia erityisesti vanhusneuvostojen toiminnan näkökulmasta ja tarvittaessa ottaa kantaa asioihin ja muutenkin huomioida ne toiminnan suunnittelussa;
- e) järjestää ja olla mukana maakunnan alueella vanhustyön tilaisuuksissa ja lähettää edustajiaan alan seminaareihin;
- f) tiedottaa toiminnastaan tiedotusvälineille ja hyödyntää Satakuntaliiton nettisivuja vuorovaikutteiseen keskusteluun kansalaisten kanssa;
- g) tehdä vuosisuunnitelma sekä laatia vuosittain toimintakertomus.

§ Kokoukset

Vanhusneuvosto kokoontuu vähintään kolme (3) kertaa kalenterivuodessa puheenjohtajan kutsumana. Kokousjärjestelyistä vastaa Satakuntaliitto. Vanhusneuvosto voi kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita.

§ Toimihenkilöt

Maakuntahallitus nimeää puheenjohtajan kahdeksi kalenterivuodeksi kerrallaan ja vanhusneuvosto samaksi ajaksi keskuudestaan varapuheenjohtajan. Puheenjohtajuutta pyritään vuorottelemaan. Vanhusneuvoston sihteerin nimeää Satakuntaliitto.

§ Talous

Satakuntaliitto huolehtii vanhusneuvoston kokouksista aiheutuvista kokoustilojen ja kokoustarjoilun kuluista. Jäsenten matkakuluista ja kokouksiin osallistumisesta aiheutuvista muista mahdollisista kuluista vastaa ao. henkilön nimennyt taho.

§ Toimintaohjeen muuttaminen

Toimintaohjetta muutetaan tarvittaessa maakuntahallituksen päätöksellä.

§ Voimaantulo

Toimintaohje tulee voimaan maakuntahallituksen hyväksymisen jälkeen.

Vuonna 2010 Satakunnan vanhusneuvosto kuuli Satakunnan sairaanhoitopiirin KASTE -hankkeesta (Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma) Hanna Nyforsin esityksen "Toimintakykyisenä ikääntyminen - vanhuspalveluiden palvelurakenteen ja toimintamallin kehittäminen Länsi-Suomessa 2010-2012". Perekdyttiin alueellisiin vapaaehtois- ja järjestöstrategioihin Suomessa 2010 ja selvitettiin, miten kunnissa hoidettiin ikäihmisten asioita.

4.1.2 Yhteistyöfoorumi

14.6.2010 lähetetyn tiedoteluonnoksen mukaan Satakunnan vanhusneuvostoille oli perustettu yhteisfoorumi. Tiedoteluonnoksen teksti kuuluu seuraavasti:

Ikääntyneiden ihmisten aseman ja oikeuksien seuraaminen yhteiskunnassa ja tähän liittyvien aloitteiden teko ja vanhustyön tasa-arvoisen toteutumisen seuranta koko maakunnan alueella ovat keskeisiä tehtäviä Satakunnan vanhusneuvoston toiminnassa. Maakunnallinen vanhusneuvosto käynnisti toimintansa maanantaina Porissa.

Vanhusneuvoston tehtäviin kuuluvat myös valtakunnallisten hyvien käytäntöjen ja arjen ongelmaratkaisujen levittäminen alueelle, palvelujärjestelmässä havaittujen epäkohtien korjaamiseen vaikuttaminen, vanhenemiseen liittyvän terveydenhuollon henkilöstön koulutustarpeen seuranta ja koulutuksen edistäminen, omaishoidon riittävän tasokkaan järjestämisen seuranta ja aktiivinen vuorovaikutus vanhusjärjestöjen kanssa.

Maakunnallinen vanhusneuvosto on vielä hyvin harvinainen maassamme. Satakuntalaisten toimijoiden yhteisenä näkemyksenä on, että maakunnallisen vanhusneuvoston toiminta on hyvin tarpeen Satakunnassa, jossa ikääntyvän väestön osuus kasvaa kiihtyvällä vauhdilla ja kunnilla on vaikeuksia tarjota tasa-arvoiset palvelut.

Satakunnan Vanhusneuvoston ensimmäisiä tehtäviä on kartoittaa maakunnan kuntien vanhusneuvostojen tämänhetkinen toiminta ja käynnistää vuorovaikutteinen yhteistyö niiden kanssa. Kuntien vanhusneuvostojen roolia tulee Satakunnan vanhusneuvoston mielestä selkeyttää ja asemaa vahvistaa. Maakunnallinen vanhusneuvosto voi tässä toimia sekä koordinoijana että yhteistyön edistäjänä.

4.1.3 Viestiä kuntien vanhusneuvostoille

Satakunnan kuntien vanhusneuvostoille osoitettiin seuraava sähköpostiviesti toiminnan alussa:

Satakunnan vanhusneuvosto - Satakunnan kuntien vanhusneuvostoille

SATAKUNNAN VANHUSNEUVOSTO ASETETTU JA ALOITTANUT TYÖSKENTELYNÄ

Satakuntaliiton maakuntahallitus päätti 26.4.2010 pitämässään kokouksessa asettaa Satakunnan vanhusneuvoston ja hyväksyi sen toimintaa ohjaamaan toimintaohjeen.

Maakuntajohtaja toimii ensimmäisen 2-vuotiskauden neuvoston puheenjohtajana. Maakuntajohtaja on toimintaohjeen periaatteiden mukaisesti nimennyt vanhusneuvoston jäsenet ja varajäsenet. Satakunnan vanhusneuvostossa toimivat kuntien vanhusneuvostojen edustajat laskuttavat matkakulunsa omalta taustaorganisaatioltaan (siis kunnilta).

Satakunnan vanhusneuvosto piti ensimmäisen kokouksensa 14.6.2010 Satakuntaliitossa Porissa. Vanhusneuvosto päätti käynnistää toimintansa mm. kartoittamalla Satakunnan kuntien vanhusneuvostojen tilanteen. Tähän liittyen pyydän, että toimitatte minulle oman vanhusneuvostonne kokoonpanon, toimintaohjeen/-säännön tms. sekä viimeisimmän toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman (jos mahdollista niin sähköisessä muodossa). Mielelläni otan vastaan muutakin tietoa toiminnastanne.

Suunnitelmissa on järjestää kuntien vanhusneuvostoille tulevana syksynä seminaari jostain ajankohtaisesta ikääntymiseen liittyvästä teemasta. Mutta palaan tähän alkusyksystä, kun asia täsmentyy.

4.1.4 Vanhusneuvostot Satakunnan kunnissa 2009-2010

Kuntaliiton verkkosivuilta otetun tiedon mukaan Satakunnassa oli vuosina 2009-2010 vanhusneuvosto seuraavissa kunnissa:

Eura, puheenjohtaja Anja Kahala, sihteeri sosiaalityöntekijä Leena Tarkki

Eurajoki, puheenjohtaja Timo Santapere, sihteeri vanhustyön johtaja Marjo Hamilas

Huittinen, puheenjohtaja Leila Peltomäki, sihteeri vanhustenhuollon johtaja Sari Talvitie

Kankaanpää, puheenjohtaja Sinikka Poikkeus, sihteeri Aini Lähteenmäki

Kiikoinen, puheenjohtaja Vesa Joensuu, sihteeri perusturvajohtaja Hanna Kautto

Kokemäki, puheenjohtaja Tarmo Iivonen, sihteeri Ritva Laine

Köyliö, puheenjohtaja Liisa Palonen, sihteeri avopalvelun ohjaaja Katja Lehtonen

Lavia, ei tiedossa puheenjohtajaa eikä sihteeriä

Luvia, puheenjohtaja Ismo Anttila, sihteeri Kaisu Korpela

Merikarvia, puheenjohtaja Eija Ylikruuvi-Järvinen, sihteeri Eija Järvinen

Pori, puheenjohtaja Irma Roininen, sihteeri Sirkka Virén

Rauma, puheenjohtaja Olavi Öhman, sihteeri Päivi Kovanen

Säkylä, vuosi kerrallaan, puheenjohtaja Jarmo Kyllönen, sihteeri kotipalvelun ohjaaja Armi Kreivilä

Ulvila, yhdessä Porin vanhusneuvoston kanssa

4.2 Vuosi 2011

Vuonna 2011 Satakunnan vanhusneuvosto tuki lausunnollaan Satakunnan Vanhustuki ry:n hakemusta Raha-automaattiyhdistykselle sen suunnitelmassa yksinäisten ikäihmisten auttamiseen liittyvää hanketta.

Annettiin lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle luonnokseen laiksi iäkkään henkilön sosiaali- ja terveyspalvelujen saannin turvaamiseksi.

Järjestettiin keväällä Satakunnan vanhusneuvostoilta seminaari ”Vanhusneuvostot hyvän ikääntymisen asialla” Porissa. Oltiin mukana syksyn yhteistyöfoorumissa, jonka Porin perusturva järjesti Promenadikeskuksessa. Pääpuhujana Vappu Taipale.

4.3 Vuosi 2012

Vuoden toisen kokouksen alussa esitteli terveydenhuollon maisteri Satu Uutaniemi Satakunnan sairaanhoitopiirin toimeksiannosta tehdyn ”Turvallisin mielin ikääntyminen” -selvityksen. Pikassoksen edustaja Matti Mäkelä kertoi Porin Lassilan kylässä tehdyn haastattelututkimuksen tuloksista. Kyseessä oli ”Järjestölähtöisten lähipalvelujen kehittämishanke”, joka oli

Sininauhaliiton RAY-osarahoitteen hankkeen osahanke Porin yhteistoiminta-alueella. Yksikönjohtaja Sanna-Mari Pudas-Tähkä esitteli Länsi-Suomen Diakonialaitoksen edustajana ajan-kohtaisia asioita mm. saattohoidon ja sydänhoidon järjestämisestä.

Järjestettiin Aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden EU-teemavuoden Satakunnan avajaistilaisuus Porissa Satakunnan yhteisökeskuksessa. Pääpuhujana oli Tehyn puheenjohtaja Jaana Laitinen-Pesola. Yhtenä konkreettisenä ehdotuksena tuotiin esille kiinnostus lähteä Satakunnassa selvittämään mahdollisuuksia Seniorien osaamispankin toteuttamiseen.

Käynnistettiin kysely vanhusneuvostojen toiminnasta ja kehittämistyöstä. SAMK:n opiskelija Minna Niemi avusti kyselyn tekemisessä sekä Aktiivisen ikääntymisen teemavuoteen liittyvien tilaisuuksien ja tapahtumien järjestämisessä.

Käynnistettiin keskustelu kansalaisraadien toiminnan käynnistämisestä Satakunnassa. Säkylässä kansalaisraati oli vireillä.

Satakuntaliitto kutsui keskeisiä yhteistyötahoja Aktiivisen ikääntymisen ja sukupolvien välisen solidaarisuuden teemavuoden vapaaehtoiseen ja vapaamuotoiseen yhteistyöryhmään. Tavoitteena oli ideoida ja toteuttaa teemavuoteen liittyviä tapahtumia vuorovaikutuksessa.

Lokakuussa järjestetystä kuntavaalipaneelikeskustelussa Porin Yliopistokeskuksessa esille tulleista asioista valittiin Satakunnan vanhusneuvoston käsittelyyn tulevia asioita:

Miten ikäihmiset voivat asua kotonaan mahdollisimman pitkään.

Miten turvataan kotiin riittävät palvelut.

Voidaanko sosiaali- ja terveystoimen palveluita aiempaa enemmän jalkauttaa.

Pääsevätkö myös syrjäkylillä asuvat tasapuolisesti palveluiden piiriin.

Arvostammeko aidosti vanhoja ihmisiä.

Miten ns. ikälakia tullaan käytännössä toteuttamaan.

Tuleeko kuntien vanhusneuvostoille keskeinen ikäpolitiikan asiantuntija-asema.

Miten ikäihmiset pääsevät oikeasti vaikuttamaan omaan elämäänsä liittyviin päätöksiin.

Todettiin, että ajankohtaisia yleisteemoja löytyy esim. Terveystieteiden ja Hyvinvoinnin laitoksen (THL) nettisivuilta sekä ”Valtaa vanhuus” sivuilta.

Kuntavaalien jälkeen lähetettiin kaikille satakuntalaisille valtuutetuille onnittelukirje, jonka yhteydessä kerrottiin vanhusneuvostojen toiminnan merkityksestä.

”Unelma hyvästä vanhuudesta ” järjestettiin keväällä Porin Yliopistokeskuksessa ja pääpuhujana oli arkkiatri Risto Pelkonen. Tilaisuus radioitiin suorana lähetyksenä Radio Porissa.

Porin Nuorisotalolla järjestettiin ”Kaikenikäisten messut” 22.9.2012.

4.4 Vuosi 2013

Satakunnan maakuntahallitus päätti kokouksessaan 17.6.2013 asettaa Satakunnan vanhusneuvosto -nimisen yhteistyöfoorumin, tarkistaa sen toimintaohjetta ja nimetä Riina Lehmussalmen maakuntahallituksen edustajaksi jäsenenä vanhusneuvostoon. Satakuntaliitto pyysi toimintaohjeen mukaisia tahoja nimeämään edustajansa vanhusneuvostoon ja maakuntajohtaja teki päätöksen vanhusneuvoston asettamisesta.

Satakunnan vanhusneuvosto osallistui lähes sadan hengen ”Kotiin kuntoutus – ratkaisu hyvään ikääntymiseen” -seminaariin, joka järjestettiin Länsi-Suomen Diakonialaitoksen Martin talossa Porissa. Osallistuttiin Länsi-Suomen Kesäyliopiston suunnittelemaan syksyn seminaarin valmisteluihin Raumalla, mutta seminaari jouduttiin peruuttamaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Todettiin, että vanhuspalvelulain uudistumisen myötä vanhusneuvostojen asettamiseen kuntiin ja käytännön yhteistyön sujuvaan toteuttamiseen liittyvät kysymykset olivat asioita, mihin tuli valmistautua tänä vuonna.

Kokousten alun esittelijöitä olivat vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Katri Kulmala Huittisista. Hän kertoi Huittisten vanhustenhuollon ”Liikkuva ikäinfo” -kehittämishankkeesta. Palvelu kiersi kyliä neuvoen ja ohjaten ikääntymiseen liittyvissä palveluissa ja jakaen tietoa ikääntymisestä toimintakykyisenä. Samalla kannustettiin ihmisiä aktiiviseen elämään, liikuntaan ja osallisuuteen. Marika Raitaniemi alusti aiheesta ”Arjen turvallisuuden edistäminen maaseudulla”.

Satakunnan vanhusneuvoston sihteerinä toimi vuoden viimeisessä kokouksessa viimeistä kertaa Tuula Telin Satakuntaliitosta, sillä tämän kokouksen jälkeen hän jäi eläkkeelle. Uutena sihteerinä aloitti matkailusihteeriksi Ulla Koivula Satakuntaliitosta. Vuoden 2013 viimeisessä kokouksessa maakuntajohtaja / puheenjohtaja kiitti vanhusneuvoston jäseniä päättyvästä toimintakaudesta ja arvokkaasta avusta ja osallisuudesta maakunnallisen vanhusneuvoston toiminnan käynnistämisessä.

Koulutusiltapäivä vanhuspalveluista, KASTE-hankkeen vetäjä Hanna Nyfors toimi vanhuspalveluiden koulutusiltapäivän vetäjänä keväällä. Syksyllä osallistuttiin ”Voimaa vanhuuteen” messuille Kokemäellä sekä ”Kotiin kuntoutus seminaariin”, jossa luennoi geriatri Markus Halminen.

4.5 Vuosi 2014

Satakunnan vanhusneuvoston toinen toimikausi alkoi.

Keväällä järjestettiin ”Kuntien vanhusneuvostot arjen vaikuttajina” -seminaari. Aiheina ja luennoitsijoina olivat:

Vanhuspalvelulaki ja vanhusneuvostojen toiminnan suunnitelmallisuus, projektipäällikkö Päivi Moisio, Vanhuspalvelulain toimeenpanohanke, Tampereen kaupunki

Vanhusneuvostot vaikuttajina ja asiantuntijoina Irma Roininen – Porin kaupungin vanhusneuvoston puheenjohtaja

Tapahtumaketju kansalaisraadista aktiiviseen vanhusneuvostoon Säkylässä, perusturvajohdaja Kalevi Mäkipää, Säkylän kunta

"Runoja elämästä" - tuttua suomalaista lyriikkaa, Katariina Lohiniva-Tyni

Paneelikeskustelussa mukana entinen vanhuspalvelujen johtaja, kaupunginvaltuutettu Tarja Ujula Raumalta.

Diakonialaitoksen ja Diakoniapuiston esittelyn kokouksen alussa teki Länsi-Suomen Diakonialaitoksen toimitusjohtaja Aku Keltto. Porin kansallista kaupunkipuistoa esitteli Porin kaupunkisuunnitteluosaston Heli Nukki. Sairaanhoidopiirin Kaste –hanketta kävivät esittelemässä Niko Vahala, psykiatrinen sairaanhoitaja Pori ja lähikunnat sekä projektisuunnittelija Sari Furuholm, projektisuunnittelija Minna Nevalainen sekä hankkeen projektipäällikkö Marika Halinen. esittelyssä tuotiin esille Vaikuttavat tavat –hanke. Alueiden käytön johtaja Päivi Liuska-Kankaanpää Satakuntaliitosta esitteli ikäihmisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kaavoitukseen.

Tavattiin satakuntalaisia kansanedustajia ja keskustelu oli vilkasta.

Lähetettiin maakunnan vanhusneuvostojen sihteereille vanhustenhuollon strategiakysely kartoittaaksemme sen, missä kunnissa strategia / tai suunnitelma oli jo laadittu ja löytyikö se kunnan nettisivuilta.

Avattiin Satakunnan vanhusneuvoston nettisivut <http://www.satakuntaliitto.fi/vanhusneuvosto>

Vähäisen osallistujamäärän vuoksi peruutettiin ”Arvokas vanhuus on ihmisoikeus, aina” -seminaari, joka oli suunniteltu järjestettäväksi Porissa lokakuussa.

Tuula Telin vieraili Hankasalmella kertomassa Satakunnan vanhusneuvoston toiminnasta. Paikalla oli Eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta sekä Keski-Suomen liitto.

4.6 Vuosi 2015

Kevään työseminaarissa Porissa Eevaliisa Virnes Kuntaliitosta luennoi aiheesta ”Ajankohtaista sosiaali- ja terveydenhuollossa vanhusneuvostojen toiminnan kannalta”. Keskeisenä laadullisena tavoitteena Eevaliisa Virnes painotti valtakunnallista laatusuositusta, minkä tarkoituksena pyrittiin luomaan ”Ikäystävällinen Suomi”. Tähän sisältyivät mm.: vaikuttaminen (omahoito ja palvelut), terveys ja toimintakyky sekä palvelujen rakenne, laatu ja vaikuttavuus.

Työryhmien aiheina oli tiedotus sekä miten vanhusneuvosto saa tietoa ja kansalaisraati. Kansalaisraatiryhmän jäsenet laativat keskustelujen pohjalta toimenpiteitä sisältävän julkilausuman. Lisäksi käsiteltiin ”Tavoitteena muistiystävällinen Suomi” -teemaa ja pohdittiin kansallisen muistiohjelman toteutumista Suomessa. Seminaari sai hyvää palautetta, mutta toivottiin lisää paneutumista maaseutumaisten kuntien vanhusneuvostojen toiminnan kehittämiseen.

Syksyn työseminaarin luennoitsijana Porissa toimi Maritta Salonoja aiheenaan ”Muistisairaudet - kansansairaudet”. Rauman ikäihmisten neuvoston Timo Huhtanen luennoi otsikolla ”Vanhusneuvosto – Tarjolla työtä ja mahdollisuuksia” tuoden esiin vanhusneuvoston jäsenten mahdollisuuksia viedä ikäihmisten asioita eteenpäin.

Ryhmätöiden ryhmien otsikoina oli ”Muistiongelmaiset kunnassamme”, jossa selvitettiin miten muistiongelmien neuvonta, kuntoutus, seuranta ja hoito on kussakin kunnassa hoidettu. Samalla pohdittiin, mitä tukimuotoja kussakin kunnassa on ja mikä voisi olla vanhusneuvoston rooli asioiden eteenpäin viemisessä. Vanhusneuvoston tehokasta toimintaa ja kansalaisraatia käsiteltiin. Myös ”Tavoitteena muistiystävällinen Suomi” -ryhmä ja vanhusneuvoston tiedotusta koskeva ryhmä toimivat tehokkaasti. Lisäksi ryhmätöitä tehtiin sen osalta, miten vanhusneuvosto voi saada sekä valtakunnasta että omasta kotikunnastaan paremmin tietoa ikäihmiin liittyvistä asioista.

Kokousten alun alustajia vuonna 2015 olivat Marja Rahkonen, joka esitteli Varsinais-Suomen ja Satakunnan Muistiluotsin toimintaa. Niina Holappa Prizztechistä esitteli Living Lab -hanketta. Kyseessä oli hanke, missä yritykset antavat veloituksetta hoitolaitosten käyttöön laitteita kokeiltaviksi ja henkilökunta antaa niistä palautetta mahdollistaen laitteiden teknologian kehittymistä työpanoksellaan. Eurajoen kunnan kulttuurisihteeri Pirjo Jaakkola kertoi kulttuurikaveritoiminnasta, missä kulttuurikaveri voi sitoutua esimerkiksi vain yhteen tapaamiseen. Kyseeseen voi tulla esimerkiksi yhteinen käynti jalkapallopelissä kaveria tarvitsevan kanssa.

Lisäksi kokousten alussa oli alustuksia seuraavasti: Aikuisterveydenhuollon päällikkö Anne Tarhasaari Pohjois-Satakunnan Peruspalvelukuntayhtymästä luennoi aiheesta ”POSA:n hyvinvoinnin portaat yli 65-vuotiaille”, missä ihmisiä valmennettiin eläkkeelle jäämiseen. POSA:n vanhuspalvelujen Kaste-hankkeen Anne Vanhatalo esitteli ikäihmisten gerontologista kokonaisarviointia. Hankkeessa pyrittiin näkemään ikäihminen kokonaisvaltaisesti. Satakunnan vanhusneuvoston jäsen Irma Roininen kertoi perhehoidosta. Minna Nevalainen esitteli ”Yhteisvoimin kotona” -hanketta Eurassa (Kaste-hanke). Seudullisen perhehoidon koordinaattori Maarit Haverinen Euran kunnasta esitteli ikäihmisten perhehoitoa.

Syyskuun kokous järjestettiin Kankaanpäässä kaupunginmuseolla ja paikalla oli Kankaanpään ja Pomarkun vanhusneuvoston väkeä. Joulukuun kokous järjestettiin Eurassa Kauttuan Klubilla ja paikalla oli Euran vanhusneuvoston jäseniä.

Annettiin Satakunnan vanhusneuvoston lausunto Satakuntaliiton liikennejärjestelmäsuunnitelmaan.

Tehtiin Satakunnan vanhusneuvoston esite ja teetettiin roll-up esittelytilaisuuksia varten.

Tuula Telin vieraili Pirkanmaalla esittelemässä Satakunnan vanhusneuvoston toimintaa.

4.7 Vuosi 2016

Kevään mainio yleisötapahtuma järjestettiin Porissa ja teemana oli ikäihmisten hyvinvointi. Luennoitsijoina:

Porin perusturvakeskus, elintarviketieteiden maisteri Susanna Kunvik / Terveyttä edistävä ruokavalio

Porin vapaa-aikavirasto, liikuntayksikön esimies, liikuntasihteeri Johanna Kuusisto / Ikäihmiset ja liikunta Porissa

Yhteisvoimin kotona–hanke, projektisuunnittelijat Terhi Pakkanen ja Sari Furuholm / Erikoissairaanhoidon toimivuus ikäihmisten näkökulmasta

Lounais-Suomen Martat, kotitalousasiantuntija Sari Ruohomäki / Ruokareseptejä yhdelle hengelle

Varsinais-Suomen ja Satakunnan Muistiluotsi-asiantuntija- ja tukikeskus, Satakunnan toimipiste, muistineuvoja Minna Reunanen / Muisti – meille niin itsestään selvä asia

Länsi-Suomen Diakonialaitos, Kuntoutuskoti Diavire, ylilääkäri Mirja Koivunen / Miksi niin harva ilmaisee hoitotahtonsa?

Länsi-Suomen Osuuspankki, asiakkuusjohtaja varallisuudenhoito Rauma, Eerika Pouttu / Testamentti ja edunvalvontavaltuutus - elämäsi tärkeimmät asiakirjat

Satakunnan Vanhustuki ry, toiminnanjohtaja Ritva Kangassalo / Yksinäisyys vaikuttaa hyvinvointiin

Tietokone tutuksi, insinööri Veikko Silvennoinen / Tietokoneen käyttövinkkejä ikäihmisille

Satakunnan Vanhustuki ry, puheenjohtaja Irma Roininen / Yksinäisyydestä aitoon kohtaamiseen

Länsi-Suomen Diakonialaitos, jalkojenhoidon ammattitutkinnon suorittanut perushoitaja Ulla Hietala / Jalkojen perushoito

Sukututkimus – Satakunnan sukututkimusseuran varapuheenjohtaja Tuula Telin

Luennot ja järjestelyt sekä näytteilleasettajien hyvä taso saivat kiitettävää palautetta.

Syksyn työseminaarin puhujana oli Satasoten muutosagentti Pirjo Rehula, joka esitteli ikäntyneiden Satasotea. Ryhmätöiden aiheina oli unelma kotihoidosta, omaishoito, palvelusuunnitelma, perhehoito, asumis- ja laitospalvelut sekä ikäihmisten asiat yleisesti.

Satakunnan Ammattikorkeakoulun hyvinvointi ja terveys -osaamisalueen vanhustyön lehtori Päivi Kankaanranta esitteli Satakunnan Ammattikorkeakoulun vanhustyön koulutuksia kouksen alussa. Hyvinvointi ja terveys –osaamisalueen johtaja Tuula Rouhiainen-Valo Satakunnan ammattikorkeakoulusta esitteli SAMK:n koulutusmahdollisuuksia. DigiHOP -hanketta esitteli projektipäällikkö Johanna Aappola.

Maakuntajohtaja Pertti Rajalan puheenjohtajuuskausi päättyi hänen jäädessään eläkkeelle.

4.8 Vuosi 2017

Työseminaari järjestettiin keväällä Porissa. Johtajaylilääkäri Ermo Haavisto Satakunnan sairaanhoitopiiristä luennoi aiheesta: ”Miten muotoutuu erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyö Satasotessa – miten sairaalapalvelut järjestyvät maakunnan kunnissa”. Toiminnanjohtaja Milja Karjalainen Satakunnan yhteisökeskuksesta luennoi otsikolla ”Järjestöt Satasotessa”.

Ryhmien aiheina oli mm. valinnanvapauslaki, erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon palvelujen mahdollisuudet sotessa, vanhusjärjestöjen / eläkeläisjärjestöjen rooli Satasotessa ja vanhusneuvostoissa sekä vanhusneuvoston rooli Satasoten jälkeen – terveyden edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ vanhuksille.

Seminaarin palautteissa mm: ”Miten voisi saada sen perille ihmisille, että ihmiset enemmän ottaisivat lähimmäiset huomioon. Yhteiskunta ei voi kaikkea hoitaa” sekä ”Ennakointi on puoli voittoa”.

Syksyllä järjestettiin Porissa Turvallisesti yhdessä -yleisöseminaari. Luennoitsijoina

- Porin kehittämispäällikkö Timo Aro Porin kaupungilta otsikolla SATASOTE tulee, oletko valmis?
- Satasoten muutosagentti Pirjo Rehula: Missä mennään ikääntyvien palveluissa tällä hetkellä ja tulevaisuudessa
- Testamentti ja edunvalvontavaltuutus, asiakkuusjohtaja Eerika Pouttu, Länsi-Suomen Osuuspankki
- SAMKn vanhustyöhön liittyviä koulutuksia ja alaan liittyvää kehittämisosaamista, osaamisaluejohtaja Tiina Savola
- Porin kaupunki, vanhuspalveluiden johtaja Pirjo Mäkilä: kotihoito
- ”Sikses parasta lähiruokaa Satakunnasta” Marko Jori, Pyhäjärvi-Instituutti
- TAITE – Taiteella ja teknologialla moderneja hyvinvointipalveluja, teknologia-asiantuntija Tatu-Pekka Saarinen
- Satakunnan Vanhustuki, Ritva Kangassalo
- Tietokoneen hyödyt ja ilot – Veikko Silvennoinen

Näytteilleasettajina oli paikalla runsaat 20 tahoa, jotka esittelivät vanhuspalveluihin liittyviä asioita, vierailu- ja kulttuurikohteita, omaishoitajille suunnattuja palveluita ym. Kävijäpalaute oli positiivista ja tarjontaa kehitettiin.

Satakunnan vanhusneuvosto otti kantaa Senk:n eduskunnan hallintovaliokunnalle lähettämään asiaan: ”Maakuntalakiehdotuksen täydentäminen maakunnallisten vanhusneuvostojen valinnan osalta”.

Osastonlääkäri Kristiina Halminen Länsi-Suomen Diakonialaitokselta esitteli ”Saattohoito kunnissa kuntoon (ennen eutanasiaa)” kokouksen alussa. YH-asunnot esitteli toimintaansa sekä Porin kaupungin asuntotarjontaa ikäihmisille.

Pohdittiin hoitotyön tekijöille suunnattua seminaaria. Liikenneturvan seminaareista tehtiin puhtaaksikirjoitetut versiot ja välitettiin kuntien vanhusneuvostoille.

Satakunnan vanhusneuvosto muisti yhdessä Satakuntaliiton kanssa Suomi100-juhlavuonna sata vuotta täyttäviä satakuntalaisia kunniakirjalla ja pienellä lahjalla.

4.9 Vuosi 2018

Keväällä järjestettiin Porissa työseminaari teemalla ”Ikääntyneiden hyvinvoinnin edistäminen ja vaikuttaminen – Satakunnan vanhusneuvostot”. ”Ikääntyneiden palvelut Satakunnassa” -aiheesta kuultiin asiantuntijaluento, jonka piti hallituksen Satakunnan kärkihankkeen I & O muutosagentti Pirjo Rehula. Päivän ohjelma rakentui pääosin Eläkeliiton järjestökouluttaja Seppo Mustosen laatiman ohjelman perusteella. Tilaisuutta edelsi Mustosen lähettämä kysely kuhunkin maakunnan vanhusneuvostoon. Mustosen luentojen aiheina olivat mm. ”Osallisuus ja vaikuttaminen jämäköityy” sekä ”Vanhusneuvoston asema ja asettaminen kunnassa”. Seppo Mustonen teki vanhusneuvostonselvityksen Satakunnan vanhusneuvostoista ja siihen pyydettiin kommentteja kunkin kunnan vanhusneuvostolta kunkin neuvoston omaan toimintaan verraten.

Yleisöseminaari järjestettiin syksyllä Porissa ja teemana oli ”Ihanat ikäpolvet ja ikäpolvien kohtaaminen”. Kävijöitä oli yli 1000. Yleisötapauksessa pyrittiin yhdistämään nuoret ja vanhat ja ohjelma rakennettiin niin, että molempia ikäpolvia kiinnostavaa katsottavaa ja koettavaa löytyi. Nuorten työpajan bändi aloitti ja yhdessä yleisön kanssa laulettiin Satakunnan laulu.

Geriatri Maritta Salonoja Porin perusturvasta aloitti luennolla ”Toimintakyvyn säilyttäminen ikääntyessä - miten hoidan terveyttäni”. Teatteri Ulpun nuorten työryhmä esitti näytelmän Mummot. Toiminnanjohtaja Milja Karjalainen Satakunnan yhteisökeskuksesta luennoi aiheesta ”Kohti kaikenikäisten yhteisöä”. Lasse Liemola esiintyi ja Lampin tanhupiirin tanssiesitys nähtiin. Paneelikeskustelussa otsikkona ”Ihanat ikäpolvet – ikäpolvien kohtaaminen”. Paneelin puheenjohtajana toimi Länsi-Suomen Diakonialaitoksen toimitusjohtaja Aku Keltto. Keskustelemassa paneelissa olivat:

- kanslianeuvos Kosti Rasinperä
- geriatri Maritta Salonoja
- Satakunnan yhteisökeskuksen toiminnanjohtaja Milja Karjalainen
- Porin vanhusneuvoston jäsen Irma Roininen
- Satakunnan Ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (Sammakko) hallituksen puheenjohtaja Tuomas Saarnilahti
- Juho Peräkorpi, oppisopimusopiskelija (nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja) Annankatu 6

- Linda Tarkiainen, Step by Step -hanke sekä Annis

Esittelijöinä oli paikalla näytteilleasettajina hankkeita, eläkeläisjärjestöjä, seurakunta, pankki, kulttuuritapahtumia, asumiseen liittyviä esittelijöitä, paikallislehti Satakunnan Kansa, sukututkimusta ja yhdistyksiä.

Palaute oli hyvää ja tapahtuma antoi kävijöille paljon. Hoitotyön ihmisten pääsy työpäivän keskeltä seminaariin todettiin haasteelliseksi. Kävijöissä oli paljon omaishoitajia ja heidän työ-
turvallisuusasioihinsa sekä jaksamiseensa tulisi kiinnittää ohjelmassa huomiota.

Maakuntauudistuksen muutosjohtajille lähetettiin Satakunnan vanhusneuvoston kannanotto maakunnallisen vanhusneuvoston perustamisesta Satakuntaan. Annettiin lausunto ”Osallisuus Satakunnassa” –raporttiin kohtaan 4.3.1 Maakunnallinen vanhusneuvosto ja kerrottiin Satakunnan vanhusneuvoston toiminnasta.

Laadittiin lehdistötiedote iäkkäiden pankkipalvelujen parantamiseen tähtäävistä toimenpide-
ehdotuksista.

Euran kunnan ikäihmisten perhehoidon koordinaattori Marja-Leena Kavasto luennoi kokouksessa aiheesta ”Ikäihmisten asumisvaihtoehdot maaseudulla”. Hankekoordinaattori Heli Väisänen esitteli Satakunnan yhteisökeskusta kokouksen alussa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan Muistiluotsi, aluesuunnittelija Marja Takala toi Muistiluotsin terveiset muistiperheiden näkökulmasta soteuudistuksessa. Sote-koordinaattori Minna Nevalainen Satakunnan maakuntauudistuksesta kertoi Satakunnan palvelulupauksesta ja sen työstämisestä.

Satakunnan vanhusneuvoston esite uudistettiin. Satakunnan vanhusneuvosto esittäytyi Ikäihmisten messuilla Raumalla. Tehtiin kooste kunkin maakunnan kunnan vanhusneuvoston toimintakertomuksista ja jaettiin kooste kaikkien kuntien vanhusneuvostoille. Porin asuntomesuilla oli Porin vanhusneuvoston ”Voimaa vanhuuteen hankkeen” ja Satakuntaliiton vanhusneuvoston esittelyitä ja esitteiden jakoa varten osasto. Kerättiin kuntien vanhusneuvostoilta kommentteja Varsinais-Suomen ja Satakunnan Muistiluotsin aluesuunnittelija Marja Takalan koosteeseen – ”Muistiluotsin terveiset muistiperheiden näkökulmasta sote- uudistuksessa”. Päätettiin tehdä ”Hyviä käytäntöjä” – osio Satakunnan vanhusneuvoston verkkosivuille.

4.10 Vuosi 2019

Kuntien vanhusneuvostojen toimintakertomuksista ja toimintasuunnitelmista selvitettiin ja vertailtiin kunkin vanhusneuvoston toiminnan kustannuksia ja tehtiin kooste. Todettiin, että kukin vanhusneuvosto järjestää omia tapahtumia ja että tiedottaminen kaupungin / kunnan suuntaan on lisääntynyt vanhusneuvostoista. Huomiona myös, että paikalliset vanhusneuvostot tekevät yhä enemmän yhteistyötä muiden vanhusneuvostojen tai toimijoiden kanssa. Opi-
taan siitä, mitä tehdään muualla, tehdään yhteistyötä, tiedottamiseen panostetaan ja kokouksia järjestetään niin, että naapurikunnan vanhusneuvosto on mukana.

Järjestettiin Porissa syksyllä työseminaari, jossa teemana ”Varaudu vanhuuteen, vuorovaikutus ja terveys – Etkot vanhustenviikkoon”. Kirjallisten palautteiden perusteella seminaari

todettiin toimivaksi ja hyväksi. Luennoitsijana toimineen ministeri Krista Kiurun asiantuntijuutta kiiteltiin. Valtakunnallisen luennon osalta todettiin odoteltavan henkilömitoituksen toteutumista kiitettävällä tavalla. Rahoituksen riittävyttä pohdittiin ja turvallista vanhenemista Suomessa toivottiin. Tuloksia odotellaan maakunnan eteen tehdyn työn jälkeen. Porin perusturvan vanhuspalveluiden johtaja Pirjo Rehulan maakuntaa koskevan luennon sisältöä ja esitystä keuhuttiin. Tilaisuuden painotus oli ryhmätöissä ja kiitosta sai puheenjohtajille perustettu oma ryhmä. Ryhmätöiden tulokset jaettiin sotevalmistelijoille.

Maakunnan vanhusneuvostojen puheenjohtajille ja sihteereille järjestettiin vuonna 2019 Porissa keskustelupäivä, jossa osallistujia oli 38. Tavattiin satakuntalaiset kansanedustajat Satakuntaliitossa SuomiAreenan yhteydessä ja tapaamisessa oli mukana sekä Satakunnan vanhusneuvoston edustajat että SataNuvan nuoria. Sovittiin tapaamisten jatkosta.

Aloitettiin maakuntakierros tavoitteena käydä pieninä ryhminä tapaamassa kutakin maakunnan kunnan vanhusneuvostoa.

Kokous järjestettiin Porin Poliisilaitoksella ja kuultiin kaksi turvallisuuteen liittyvää luentoa. Poliisi Harri Lehtinen esitteli Ankkuritoimintaa ja komisario Tuomo Katajisto esitteli Lounais-Suomen Poliisin toimintaa. Kiireellisissä hälytyksissä Poliisin haasteena ovat pitkät välimatkat Satakunnassa. Käytiin läpi digitaalisuuden mukanaan tuomia turvauhkia, valepoliiseja ja turvallisuuden tunnetta. Käsiteltiin yleisimmin käytössä olevien huumausaineita ja huumausainerikollisuutta. Käsiteltiin ”Rakkaudella rakennettuja rajoja ikäihmiseltä lapselle ja nuorelle” sekä käytiin läpi tahot, miltä voi pyytää apua kulloiseenkin käsillä olevaan tilanteeseen.

Sataedun Satakunnan koulutuskuntayhtymän lehtorit Mirva Saarinen ja Maaria Hemiä esittelivät ”Kokeilun paikka” -palvelun sähköistä ohjaustyökalua ja Satakunnan vanhusneuvosto antoi kommentteja jatkoa varten. Korostettiin puheohjauksen tarvetta.

KumppanuusAkatemian -hankkeen tavoitteena on koti- ja omaishoidon kehittäminen ja Satakunnan vanhusneuvoston kokouksessa asiaa olivat esittelemässä Turun yliopiston kauppakorkeakoulun KumppanuusAkatemian Porin yksikön tutkijatohtori Mervi Vähätalo ja projektitutkija Mirje Halla.

Maakuntakierroksella vierailtiin maakunnan vanhusneuvostoissa. Edunvalvontavaltuutuksesta ja testamentista kerättiin tietoa Satakunnan vanhusneuvoston sivuille. Digi- ja väestötietoviraston käynnistämän digitukihankkeen kanssa tehtiin yhteistyötä. Päätettiin lähettää aina vuoden alussa muistutusviesti kullekin maakunnassa toimivalle eläkeläisjärjestölle siitä, että Satakunnan vanhusneuvoston muistiot löytyvät verkkosivuilta. Sovittiin, että eläkeläisjärjestöille ja Senk:lle lähetetään tietoa tapahtumista samalla kun niistä tiedotetaan maakunnan vanhusneuvostoille. (Senk = Satakunnan eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta)

Hyviin käytäntöihin Satakunnan vanhusneuvoston nettisivuilla lisättiin mm. Säkylän ikäihmisten neuvoston Olavi Mäkisen vinkkejä ja faktaa ennaltaehkäisevään liikuntaan. Pohdittiin lisää yhteistyömuotoja nuorten ja vanhojen välille.

4.11 Vuosi 2020

Vuoden 2020 keväällä alkanut poikkeustila Covid19-viruksen vuoksi sai Satakunnan vanhusneuvoston muuttamaan monia suunnitelmiaan.

Vuonna 2020 oli suunnitelmissa järjestää Satakunnan vanhusneuvoston jäsenten sekä maakunnan kuntien vanhusneuvostojen työseminaari toukokuussa. Aiheena olisi ollut soteuudistus ja painotus olisi jälleen ollut ryhmätöissä. Uutuutena oli ajateltu perustaa yksi työryhmä pelkästään maakunnan vanhusneuvostojen sihteereille.

Kotihoidon heikkeneminen oli tarkoitus ottaa yhdeksi ryhmätöiden teemaksi. Kotihoidossa ihmistä pyritään pitämään mahdollisimman pitkään, mutta huolena oli, tuleeko hoitajista mahdollinen resurssipula. Samoin laitoshoidon ryhmä oli tavoitteena ja teemana kotikuntoutuksen, toimintakunnan ja terveyden edistäminen. Palvelusetelin mahdollisuuksista oli tarkoitus keskustella ja sitä kautta syntyvästä valinnanvapaudesta. Kolmas sektori oli tarkoitus ottaa aikaisempaa laajemmin mukaan kehittämissuunnitelmien tekemiseen. Järjestöt tekevät paljon ennakoivaa hyvinvointityötä. Työseminaari kuitenkin siirrettiin koronan aiheuttaman poikkeustilan vuoksi vuoteen 2021.

Satakunnan vanhusneuvosto kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana. Toukokuussa pientyöryhmän tehtäväksi tuli hoitaa kokouskäytännöt ja tiedottaa tuloksista sitten maakunnan vanhusneuvostoille. Vanhusneuvostoilta pyydettiin kommentteja ja kannanottoja pientyöryhmän tekemiin päätöksiin. Ennen syksyn alkua kokoontui pientyöryhmä etänä viisi kertaa ja historiikin tekemiseen liittyviä kokouksia oli lisäksi muutama. Satakunnan vanhusneuvoston esite päivitettiin.

Tarkoitus oli saada kevään 2020 aikana päätökseen maakuntakierrokset kuntien vanhusneuvostoissa, mutta koronatilanteen vuoksi tapaamiset siirrettiin syksyyn. Yleisötapaukset oli suunniteltu järjestettäväksi 27.8.2020 Länsi-Suomen Diakonialaitoksen Martintalossa, mutta tapahtuma peruutettiin.

Päätettiin lähettää satakuntalaisille kansanedustajille kaksi kertaa vuodessa tiedote Satakunnan vanhusneuvostolta ja pyrkiä vaikuttamaan siihen, miten tuleviin maakunnallisiin vanhusneuvostoihin valitaan jäseniä. Hallintovaliokuntaan lähetettiin pyyntö ottaa Satakunnan malli käytäntöön valtakunnallisesti. Korostettiin realistista valintatapaa ja korostettiin ennakointityön tärkeyttä. Tähdennettiin toimintakyvyn säilymistä ihmisen asuessa kotonaan sekä koulutuksen muuttumistarpeita sekä yhteistyön tärkeyttä.

Satakunnan vanhusneuvoston edustajana osallistui Tuula Telin vanhusasiavaltuutetun tehtävän kuulemistilaisuuteen 29.4.2020 Helsingissä ja Oikeusministeriölle lähetettiin kooste asian jatkovalmisteluun Satakunnan vanhusneuvoston näkökulmasta.

Lähetettiin kysely maakunnan vanhusneuvostoihin koskien ylijäämäruoan jakelua. Tarkoituksena oli kiinnittää kunnan vanhusneuvoston huomio siihen, että kunnan ylijäämäruokaa voisi mahdollisesti osoittaa myös kunnan ikäihmisille tilanteiden mukaan. Yhteistyötä nuorten

kanssa jatkettiin. Huoli-ilmoituksen merkitystä korostettiin viestinnässä kuntien vanhusneuvostoille. Satakunnan järjestöjen neuvottelukunnan jäseninä ovat Tuula Telin ja Irma Roininen Satakunnan vanhusneuvostosta. Rakennettiin vuosikello toiminnan tukemiseksi ja jaettiin se myös maakunnan kuntien vanhusneuvostoihin.

Satakuntalaisia kansanedustajia tavattiin 8.12.2020 ja keskustelussa oli esillä mm. Ikäihmisten neuvolan valtakunnallistaminen, itsenäinen päätösvalta asumisoikeuksiin liittyen sekä palveluasumisen kriteerien määrittelyn selkeyttäminen. Puhuttiin myös vanhusneuvoston asemasta kunnallisella ja hyvinvointialueetasolla sekä epäkohtien valvontaan keskittyvien valvontakoordinaattorien työstä ja valtakunnallisen vanhusasiavaltuutetun roolista kokonaisuudessa. Näitä vapaamuotoisia keskusteluja kansanedustajien ja maakunnallisen vanhusneuvoston kesken toivottiin jatkettavan edelleen.

Pientyöryhmän jäsen Matti Henell jatkoi SataNuvan edustajan Arttu Heinilän kanssa valmisteluja vanhojen ja nuorten välisen yhteistyön vahvistamiseksi.

4.12 Kooste Satakunnan vanhusneuvoston kokouksista

Yleensä Satakunnan vanhusneuvoston kokoukset järjestettiin Satakuntaliiton tiloissa. Satakuntaliiton tilojen ollessa varattuja, pidettiin kokouksia muualla. Aina oli myös mukava tutustua uusiin kokouspaikkoihin, joten kiitos kaikille, joiden luona olemme saaneet vieraila.

Taulukko 3. Satakunnan vanhusneuvoston kokoukset vuosittain

Vuosi	Lkm	Paikka
2010	2	Satakuntaliitto
2011	4	Satakuntaliitto ja SAMK (1)
2012	5	S-liitto ja Länsi-Suomen Diakonialaitos (1)
2013	4	S-liitto ja Ravintola Bucco Pori (1)
2014	4	S-liitto, Kahvila Brunssi (1), Länsi-Suomen Diakonialaitos (1)
2015	4	S-liitto, Kankaanpään kaupunginmuseo (1), Kauttuan Klubi Eura (1)
2016	4	S-liitto, SAMK (1), Ravintola Liisanpuisto (1), Porin taidemuseo (1)
2017	4	S-liitto, Porin taidemuseo (1), YH-Asunnot (1)
2018	5	S-liitto, Porin taidemuseo (1), Ravintola Lento Pori (1)
2019	4	S-liitto, Ravintola Lento Pori (1), Porin poliisilaitos (1), Ravintola Liisanpuisto (1)
2020	2	Satakuntaliitto ja Teams-kokous

4.13 Kooste asiantuntijavierailuista Satakunnan vanhusneuvoston kokouksissa

Satakunnan vanhusneuvoston kokouksissa pyrittiin siihen, että kunkin kokouksen alussa olisi yleensä alustaja kertomassa kulloinkin ajankohtaisesta asiasta. Kun myös esityksen sisältö kirjattiin kokouksen muistioon, saivat kuntien vanhusneuvostot saman tiedon kuin Satakunnan vanhusneuvoston jäsenet.

Taulukko 4. Asiantuntijavierailut Satakunnan vanhusneuvoston kokouksissa

Vuosi	Asiantuntijat ja aiheet
2012	Turvallisin mielin ikääntyminen -hanke, Satakunnan sairaanhoitopiiri, maisteri Satu Uutaniemi. Järjestölähtöisten palvelujen kehittämishanke, Lassilan kylä, Noormarkku. Pikassos, Matti Mäkelä.
2013	Vanhustenhuollon kehittämishanke "Liikkuva ikäinfo" Huittinen, vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Katri Kulmala. Arjen turvallisuuden edistäminen maaseudulla, SPR Satakunnan piiri, projektipäällikkö Marika Raitaniemi.
2014	Diakonialaitoksen toiminnan ja Diapuiston esittely, Länsi-Suomen Diakonialaitos, toiminnanjohtaja Aku Keltto. Porin kansallinen kaupunkipuisto, Porin kaupunkisuunnittelu, projektipäällikkö Heli Nukki. KASTE-hanke, sosionomi Niko Vahala, psykiatrinen sairaanhoitaja Sari Furuholm, projektisuunnittelija Minna Nevalainen ja projektipäällikkö Marika Halinen.
2015	Muistiluotsi ja muistikahvilat, aluesuunnittelija Marja Rahkonen. PoSan hyvinvoinnin portaot - toimintamalli ja vanhuspalvelut, aikuisterveydenhuollon päällikkö Anne Tarhasaari. Vanhusten perhehoito, Pohjois-Satakunnan Peruspalvelukuntayhtymän aikuisneuvola, aikuisterveydenhuollon päällikkö Anne Tarhasaari. Yhteisvoimin kotona Kaste-hanke, projektipäällikkö Minna Nevalainen ja Anne Joensuu sekä Seudullinen ikäihmisten perhehoito, perhehoidon koordinaattori Maarit Haverinen.
2016	Satakunnan ammattikorkeakoulun vanhustyön koulutukset, hyvinvointi ja terveys –osaamisalueen johtaja SAMK Tuula Rouhiainen-Valo ja hyvinvointi ja terveys -osaamisalueen vanhustyön lehtori Päivi Kankaanranta. DigiHOP - kotihoidon digitaalinen oppimisympäristöhanke, projektipäällikkö Johanna Aappola.
2017	YH-Asunnot - Porin Senioritalot ja Otavan Kruunu, isännöitsijä Ari Urpalahti. Saattohoito kunnissa ennen eutanasiaa, osastonlääkäri Kristiina Halminen, Länsi-Suomen Diakonialaitos.
2018	Ikäihmisten asumisvaihtoehdot maaseudulla, Euran kunnan ikäihmisten perhehoidon koordinaattori Marja-Leena Kavasto, Eura. Satakunnan yhteisökeskuksen hankkeet, Satakunnan maakuntauudistus, sote-koordinaattori Minna Nevalainen. Satakunnan yhteisökeskuksen esittely, hankekoordinaattori Heli Väisänen. Muistiluotsi mukana muistiperheiden soteuudistuksessa, Varsinais-Suomen ja Satakunnan Muistiluotsi, aluesuunnittelija Marja Takala. Satakunnan palvelulupaus ja sen työstäminen, Satakunnan maakuntauudistuksen sotekoordinaattori Minna Nevalainen.
2019	Kokeilimo-hanke Satakunnan ammattikorkeakoulu - Esteetön asuminen, projektipäällikkö Riikka Tupala.

	Ankkuri-hanke, Lounais-Suomen Poliisi, poliisi Harri Lehtinen. Turvallisuus -luento, Lounais-Suomen Poliisi, komisario Tuomo Katajisto.
2020	Satakuntaliitto, SataDigi -hanke, projektipäällikkö Joni Jokela. Satakuntaliitto, Sotetilanne Satakunnassa, maakuntajohtaja Asko Aro-Heinilä.

4.14 Satakunnan vanhusneuvoston toimintaa vuosittain, kooste

Tähän koosteeseen on kerätty pääasiat Satakunnan vanhusneuvoston kunkin vuoden toiminnasta.

Taulukko 5. Satakunnan vanhusneuvoston toiminnan pääkohtia vuosittain.

Vuosi	Aihe
2010	Tiedote Satakunnan kuntien vanhusneuvostolle Satakunnan vanhusneuvoston toiminnan aloittamisesta. Kuntien vanhusneuvostojen kokoonpanon, toimintaohjeen, toimintakertomuksen ja toimintasuunnitelman kartoittaminen
2011	Lausunto Sosiaali- ja terveysministeriölle ikälakia varten. Lausunto Satakunnan Vanhustuki ry:n hakemukseen yksinäisten ja turvattomien vanhusten tukemiseksi. Aktiivinen ikääntyminen Satakunnassa 2012-2013 –hankehakemuksen tekeminen yhteistyössä Unicef Satakunnan kanssa (rahoitusta ei saatu).
2012	Aktiivinen ikääntyminen ja sukupolvien välinen solidaarisuus -teemavuoden tapahtumiin osallistuminen. Vaalipaneeli 2.10.2012 Porin yliopistokeskuksessa. Radiointi suorana lähetyksenä. Kysely kuntien vanhusneuvoston toiminnasta ja kehittämistyöstä (Opiskelija Minna Niemi). Pientyöryhmän nimeäminen vanhusneuvoston avuksi. SENK antoi lausunnon maakunnallisesta vanhusneuvostosta.
2013	22.10.2013 seminaari: näytteilleasettajana Kotiin kuntoutus – ratkaisu hyvään ikääntymiseen -tapahtumassa Länsi-Suomen Diakonialaitos, Martintalo, Pori. Satakunnan vanhusneuvoston esittely.
2014	Satakuntalaisten kansanedustajien tapaaminen 3.11.2014. Kysely vanhusten huollon strategiasta Satakunnan kunnille. Kannanotto ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluiden tukemisesta annetun lain muuttamisesta - lähetetty eduskunnalle 11.12.2014.
2015	Lausunto Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmaan 30.1.2015.
2016	Mukana SataSote –työskentelyssä (kotihoito, asuminen). Aloite valtakunnallisten vanhusneuvostopäivien järjestämisestä STM:lle ja Kuntaliitolle. Aloite geriatrian professuurin perustamisesta Satakuntaan Turun yliopistolle. Osallistuminen Luetaan yhdessä -kampanjaan. Keski-Suomen eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta vanhusneuvoston vieraana 8.6.2016. Mielellään vanha –kutsuseminaariin osallistuminen 1.11.2016 Helsingissä. Päätös muistaa sata vuotta vuonna 2017 täyttäviä satakuntalaisia.
2017	Mukana SataSote:n työryhmissä (kotihoito, asumispalvelut).

	Tiedotettiin paikallisista, alueellisista ja kansallisista vanhustenhuoltoon liittyvistä tapahtumista ja tilaisuuksista. Satavuotiaiden muistaminen (lahjakortti, yhteistyö kuntien vanhusneuvostojen kanssa) Suomen itsenäisyyden juhluvuonna.
2018	Tiedotettiin: omaishoidon maakuntapäivistä, ikäihmisten messuista (Rauma), Liikenneturvan materiaalilinkeistä, Vanhus- ja lähimmäispalveluliiton ikätekniologiakyselystä. Tiedotettiin Veteraanipäivästä, Satakunnan Vanhustuki ry:n AK-avustuksesta, EU:n tietosuojasäännösten muutoksista. Esiteltiin Satakunnan vanhusneuvostoa Porin asuntomessuilla 6.7. – 5.8.2018. Lähetettiin kannanotto muutosjohtajille maakunnallisen vanhusneuvoston kokoonpanoa koskien.
2019	Päätettiin aloittaa vierailut kuntien vanhusneuvostoihin. Toteutetaan kahden vuoden aikana (17 kuntaa). Vuonna 2019 toteutui 6 kuntavierailua. Kansanedustajatapaaminen 16.7.2019. Kirjelmässä kannanotto digitaalisuudesta, palvelusuunnitelmasta, edunvalvontavaltuutuksesta ja ikäihmisten neuvolatoiminnasta.
2020	Nuorten ja vanhojen välisen yhteistyön lisäämisen suunnittelu. Satakuntalaisten kansanedustajien tapaaminen 8.12.2020. Kymmenvuotishistoriikki. Rakennettiin vuosikello Satakunnan vanhusneuvostolle. Listauspyyntö kuntiin tehdyistä lausunnoista. Lausuntopyyntöön vastaaminen ”Ikäystävällisen kunnan” hyvinvointijohtaminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhdyspinnoilla, Rauma.

5 KEHITTÄMISHAASTEET

Haasteina toiminnassa Satakunnan vanhusneuvosto kokee, että toiminta on ollut melko monipuolista, mutta useana vuonna on edetty samoilla reiteillä ja suunnitelmilla kuin edellisinäkin vuosina. Tapahtumien sisältöihin on pyritty vaikuttamaan ja tuomaan sillä tavoin uutta toimintaan. Vuosikello tehtiin Satakunnan vanhusneuvoston toiminnan kehittämiseksi ja sitä voivat myös kuntien vanhusneuvostot hyödyntää toiminnassaan.

Selkeään kieleen tulee kiinnittää yhä enemmän huomiota ja tiedottamista tulee lisätä. Toisaalta kukin vanhusneuvosto toimii omalla tavallaan ja joskus Satakunnan vanhusneuvostosta tuleva posti ei houkuta lisätoimiin, vaan tuntuu ehkä joskus pikemminkin häiritsevältä. Tiedottamiseen pyritään löytämään hyviä ja uusia tapoja toimia. Positiivisuus viestinnässä on koettu hyväksi ja toimivien asioiden ja käytäntöjen jakaminen kannattavaksi.

5.1 Kooste Satakunnan vanhusneuvoston kehittämishaasteista

Taulukko 6. Kehittämishaasteita Satakunnan vanhusneuvostossa vuosittain.

Vuosi	Kehittämishaaste
2010	Toiminnan käynnistäminen kartoittamalla kuntien vanhusneuvostojen tilanne.
2011	Hallituksen esitys ikälaiksi.
2012	Valmisteilla ollut vanhuspalvelulaki ja velvoite kuntien vanhusneuvostoista.
2013	Kuntien vanhusneuvostojen perustamisen tukeminen.
2014	Vaikuttaminen alueellisesti ja kansallisesti, tunneettuus ja kuntayhteistyö.
2015	Vanhusneuvostotyön kehittäminen, yhteistyö kuntien vanhusneuvostojen kanssa.
2016	Koosteen pyytäminen kunnilta yksittäisten kokousmuistioden sijaan.
2017	Itsenäisyyden juhlavuoden sata vuotta täyttävien muistaminen.
2018	Kuntien toimintakertomusten kooste. Tunnettuuden lisääminen.
2019	Ikääntyneiden haasteet pankkiasioinnissa. Digitalisuus.
2020	Yhteistyö nuorten kanssa. Historiikki. Sähköiset kokouskäytännöt.

6 POHDINTA JA TULEVAISUUS

Tuula Telin, Satakunnan vanhusneuvoston jäsen:

Satakunnan Vanhusneuvoston perustaminen oli yksi monesta kärjestä, joilla maakunnan ikäihmisten asemaa ja tulevaisuutta pyrittiin parantamaan. Satakuntaliitto osarahoitti SAMK:n hanketta ”Ikäihmiset voimavarana”, mikä johti mm. Satakunnan Vanhustuki ry:n perustamiseen ja edisti vanhustyön koulutusta ja tutkimusta. Vanhusasiavaltuutetun tointa ei Satakuntaan vielä ole saatu. Kun ko. toimen valtakunnallinen perustaminen vuonna 2020 on vakavasti valmisteilla, olisi sopiva aika päivittää Satakunnan osalta suunnitelmat ja tähdätä oman maakunnallisen vanhusasiavaltuutetun toimen perustamiseen. Jos ja kun maakunnalliset vanhusneuvostot tulevat lakisääteisiksi, olisi tarkoituksenmukaista sekä toiminnallisesti että taloudellisesti kytkeä nämä tehtävät toisiinsa.

Ikäneuvolatoiminta on vuosia ollut Satakunnassa kehitettävien asioiden listalla. Kesällä 2019 Satakunnan Vanhusneuvosto jätti maakunnan kansanedustajille ehdotuksen, jonka mukaan Ikäneuvolat tulisi säätää kaikissa kunnissa lakisääteisiksi. Näin saataisiin ikäihmiset säännöllisen ennaltaehkäisevän terveydenhuollon ja kuntoutuksen piiriin. Ikäneuvolat toimisivat samalla paikallisina palvelupisteinä ja yhteistyökumppanina vanhusneuvostojen ja vanhusasiavaltuutettujen välillä.

Ikäpolvien välisen yhteistyön tiivistäminen on vuosien mittaan noussut ajoin esille. Yhteistyömahdollisuuksia on kartoitettu mm. Satakunnan Nuorisovaltuuston kanssa.

NUMEROITA VAAN

Ikä on numeroita,
mutta se on myös valtava määrä tietoa, taitoa ja opittua asiaa.

Vanha ihminen on täynnä seikkailujen lokeroita,
löytyy kokemusta ja monta avattua erehdyksenkin rasiaa.

Nuoria ja vikkeliä ovat kaikki vanhat olleet kerran,
jos askel nyt on hidastunut vähän, jonkin verran,
se tarkoita ei, ettei ajatuksissaan
vanhakin vaikka mitä vielä pystyisi kuvittelemaan.

Kuuntele, kun vanha sinulle kuiskaa,
kokeile lasketella yhteistä luiskaa
kanssa ikääntyneen, vanhan ihmisen,
niin opit paljon, takaan sen.

Yhdessä saadaan paljon aikaan,
kun hyväksytään erilaisuutta,
päästään elämän elämisen taikaan
ja opitaan luonteen lujuuutta.

Ulla Koivula